

Select RURAL

कार्यकारी अधिकारी राजेंद्र शेळके यांनी दिली माहिती श्री.विठ्ठल रुक्मिणी मातेची प्रक्षाळपुजा संपन्न

पंढरी संचार न्यूज नेटवर्क

पंढरपूर : कार्तिकी यात्रा कालावधीत श्री विठ्ठल रुक्मिणीमातेचे परंपरेनुसार २४ तास दर्शन असते. त्यानुसार दि.०४ नोव्हेंबर रोजी श्रीचा पलंग काढून श्री पांडुरंगास लोड व श्री रुक्मिणी मातेस तक्का देवून २४ तास दर्शन सुरू करण्यात आले होते. या २४ तास दर्शन कालावधीत देव २४ तास उभा असल्याने, मुहूर्त पाहून देवाची विधिवत प्रक्षाळपुजा करून श्रीचे पूर्वीप्रमाणे नित्योपचार सुरू करण्यात आल्याची माहिती व्यवस्थापक मनोज श्रोत्री यांनी दिली.दि. २० नोव्हेंबर रोजीच्या मुहूर्तानुसार श्री विठ्ठलाची व श्री रुक्मिणी मातेची प्रक्षाळपुजा संपन्न झाली. सदर पूजेच्या पूर्वी संपूर्ण मंदिर स्वच्छ धुवून घेण्यात आले. पहाटे नित्यपुजा झाल्यावर देवाच्या मुर्तीस चांदीचे पाऊल लावण्यात आले. त्यावर भाविक लिंबू साखर लावतात. श्रीचा पलंग शेजघरामध्ये ठेवण्यात आला. दुपारी १२.२० ते १२.३० या

वेळेत श्री.पांडुरंगास व्यवस्थापक मनोज श्रोत्री यांच्या हस्ते पहिले स्नान घालण्यात आले. तसेच दुपारी २.२० ते ५.३० पर्यंत श्री. पांडुरंगास रूद्राभिषेक अकरा ब्रम्हवृंदामार्फत करण्यात आला. त्यावेळी देवास तेल लावून अयंगस्नान घालण्यात आले. त्यानंतर मुर्ती स्वच्छ करून

दुधाचा अभिषेक करण्यात आला व देवाचा पोषाख, अलंकार व महानैवेद्य दाखवून आरती करण्यात आली असून, यात्रेसाठी बंद केलेले काकडा आरती, पोशाख, धुपारती, शेजारती इत्यादी राजोपचार सुरू करण्यात आले. तसेच रात्री शेजारतीच्या वेळी देवाचा शिणवटा घालवण्यासाठी

आयुर्वेदिक (विविध वनस्पती, सुकामेवा, सुंठ, काळे मिरे इ.) काढा देवाला दाखविण्यात आला. तसेच दि.२१ नोव्हेंबर पासून भाविकांच्या हस्ते होणा-या तुळशी अर्चनपूजा, पाद्यपुजा व नित्यपुजा देखील सुरू करण्यात येत आहेत. श्री विठ्ठल व श्री रुक्मिणी मातेची

प्रक्षाळपुजा अनुक्रमे मंदिर समिती सदस्य ह.भ.प.ज्ञानेश्वर देशमुख जळगांवकर तसेच व्यवस्थापक मनोज श्रोत्री व लेखा अधिकारी मुकेश अनेचा यांच्या हस्ते करण्यात आली. तसेच या प्रक्षाळपुजे निमित्त मंदिरात आकर्षक फुलांची सजावट करण्यात आली आहे. या पूजेच्या वेळी मंदिरात पौराहित्य करणारे कर्मचारी, विभाग प्रमुख संजय कोळीळ व अतुल बक्षी उपस्थित असल्याचे व्यवस्थापक मनोज श्रोत्री यांनी यावेळी सांगितले.अमोल बाळासाहेब शेर, अभिजीत विठ्ठल मोहिते, राहुल ताह्माणे, राजू शेट नाईक या दानशूर भाविकांनी भगवा गोंडा ४०० किलो, पिचळा गोंडा ४०० किलो, शेवंती १००० किलो, कामिनी २०० किलो, अष्टर ७०० किलो, रिबीन ३ किलो, कबूतर २०० किलो, स्मे (रंगीत) इत्यादी फुलांचा वापर करून श्री विठ्ठल रुक्मिणी मंदिर व नामदेव पायरी येथे आकर्षक फुलांची सजावट केली असून, यासाठी ४० कर्मचाऱ्यांनी मेहनत घेतली आहे.

सत्तरीत ढोबळेंनी घेतल्या ३५ प्रचारसभा

पंढरी संचार न्यूज नेटवर्क

मोहोळ : भाजपातून स्वग्रही राष्ट्रवादी काँग्रेस शरद पवार पक्षात परतलेल्या लक्ष्मण ढोबळे यांनी विधानसभा निवडणुकीत तब्बल १३ उमेदवारांसाठी ३५ प्रचार सभा घेत महाविकास आघाडी सरकारची भूमिका पटवून देण्यात यशस्वी ठरले. राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या स्थापनेपासून शरद पवारांबरोबर असलेल्या लक्ष्मण ढोबळे यांनी २०१५ च्या दरम्यान तत्कालीन उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांच्या त्रासाला कंटाळून राष्ट्रवादी काँग्रेसला सोडविंदी देत भाजपचा आसरा घेतला. भाजपमध्ये त्यांना प्रांतिक सदस्यपदावरून संधी देण्यात आली.

Selected

सोलापुरात मतदान यंत्रावर चिकटवला जरागेंचा फोटो

करमाळा : करमाळा विधानसभा मतदारसंघात मनोज जरागेंचा फोटो मतदान यंत्रावर ठेवून मतदाराने अजित पवार पुरस्कृत उमेदवाराला मतदान न करता शरद पवारांच्या उमेदवाराला मतदान केल्याचा व्हिडिओ व्हायरल झाला आहे. या घटनेमुळे निवडणूक आयोगाकडून कायदेशीर कारवाई केली जाईल का, याकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे. या प्रकारामुळे मतदान प्रक्रियेवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित झाले असून, आयोगाने या प्रकरणाची गंभीरपणे दखल घेतली आहे.

धैर्यशील मोहिते पाटलांची निवडणूक आयोगाकडे मागणी केली

माढा : माढा मतदारसंघातील उंदरगाव, वाकाव परिसरात बुध केंपारिंग करण्याचा प्रयत्न केला आहे. माढा, माण खटावमध्ये सत्ताधारी आमदार पौलिंग एजंटनाही बसू देत नाहीत. माढ्याचे खासदार धैर्यशील मोहिते पाटील यांचा गंभीर आरोप केले आहेत. बुध केंपारिंगच्या प्रकारात गरज पडली तर फेर मतदान घ्यावे अशी खासदार धैर्यशील मोहिते पाटलांची निवडणूक आयोगाकडे मागणी केली आहे.

आडम मास्तर यांनी बजावला मतदानाचा हक्क

सोलापूर : सोलापूर शहर मध्य विधानसभा मतदारसंघातील माकपचे उमेदवार नरसय्या आडम मास्तर यांनी आज आपल्या कुटुंबासह बापूजी नगर येथील ज्ञानसागर प्रशाला या ठिकाणी मतदान केले. आडम मास्तर यांच्यापुढे महायुतीचे उमेदवार देवेंद्र कोठे, एम आय एमचे उमेदवार फारूक शाब्दी व महाविकास आघाडीचे उमेदवार चेतन नरोटे यांचे आव्हान असणार आहे.

पाहिजे

हॉस्पिटल मध्ये स्टाफ आणि मावशी शिक्षण:- ANM \ GNM \ १२ वी पास
पता:- कोडलकर हॉस्पिटल
लिंग रोड,पंढरपूर

फोन नंबर :- ८२९१३१५०८९

त्रास..

पंढरी संचार छायाचित्र सेवा

कुईवाडी : मराठी मुलांची शाळा न १ या केंद्रावर पाणी सांडल्याने चिखल झाला होता. त्यामुळे मतदानसाठी येणाऱ्या नागरिकांना / मतदारांना त्रास होत असल्याचे दिसत आहे.

कुईवाडीत अनेक केंद्रावर मशीन सुरु होत नसल्याने मतदार ताटकळले

पंढरी संचार न्यूज नेटवर्क

कुईवाडी : कुईवाडी शहरातील विविध मतदान केंद्रावर मतदान मशीन लवकर सुरु न झाल्याने आर्था तास ते एक तास मतदान उशिरा सुरु झाले.महात्मा ज्योतिबा फुले कॉलेज या ठिकाणी मतदान केंद्र क्रमांक ३०४ या ठिकाणी सकाळी ९ वाजण्याच्या सुमारास व्ही.व्ही.पॅट बंद पडल्याने आर्था तास मतदान थांबण्यात आले होते. राजेश गायकवाड या मतदारा सह अनेकांना त्यामुळे मतदाना साठी बराच वेळ प्रतीक्षा करावी लागली. या केंद्रावर पूर्वी ३० मतदान झाले होते.मराठी मुलांची शाळा या ठिकाणी मतदान केंद्र ३०८, ३१० व ३१२ या ठिकाणी मतदान मशीन वेळेत चालू न झाल्याने मतदान काही वेळ उशिराने सुरु झाले.आंतर भारती प्रशाला या ठिकाणी मतदान

केंद्र २९१ व २९३ या ठिकाणी हि मशीन सुरु होत नसल्याने मतदान उशिरा सुरु झाले.मध्य रेल्वे प्रशाला या ठिकाणी मतदान केंद्र ३०१ या ठिकाणी मशीन सुरु होत नासल्याने काही काळ उशिरा मतदान सुरु झाले.के.एन भिसे कॉलेज या ठिकाणी वृद्ध व्यक्ती साठी ठेवण्यात आलेल्या व्हील चेअर चे चाक तुटलेले असल्याने काही काळ समस्या निर्माण झाली होती.मराठी मुलींची शाळा न १ या ठिकाणी पाणी सांडल्याने सर्वत्र चिखल झाला होता .त्यामुळे नागरिकांना मतदान केंद्रावर जाण्यासाठी परिश्रम करावे लागत होते.या विषयी निवडणूक अधिकारी शिल्पा ठोकडे यांना विचारणा केली असता सुरवातीला काही ठिकाणी समस्या होत्या.मात्र काही वेळात मतदान सुरुळीत सुरु झाले असे सांगितले.

मनपा आयुक्तांनी बजावला मतदानाचा हक्क

पंढरी संचार न्यूज नेटवर्क

सोलापूर : सोलापूरच्या महापालिका आयुक्त शीतल तेली-उगले यांनी आज २४९ सोलापूर शहर विधानसभा मतदारसंघ येथील केंद्र क्र. १३६

मतदान केंद्रावर जाऊन आपला मतदानाचा हक्क बजावला. तसेच शहर व जिल्हातील सर्व मतदारांनी आज सायंकाळी सहा वाजेपर्यंत आपला मतदानाचा हक्क बजावण्याचे आवाहन त्यांनी यावेळी केले.

मोहिते पाटील बजवला मतदानाचा हक्क

पंढरी संचार न्यूज नेटवर्क

अकलूज : खासदार धैर्यशील मोहिते पाटील यांनी अकलूज येथे बजावला मतदानाचा हक्क आहे. लोकांच्या आशा आकांक्षांचे प्रतिनिधित्व करण्याची संधी मायबाप जनता मला पुनश्च एकदा देईल या आत्मविश्वासासह जनसेवेच्या व्रताची पूर्तता करण्यासाठी मतदान केंद्रावर सहपरिवार माझे मतदान आज केले.

सोलापूरच्या राजकारणात भूकंप

अपक्षाला उमेदवाराला काँग्रेसने दिला पाठिंबा

पंढरी संचार न्यूज नेटवर्क

सोलापूर : माजी मुख्यमंत्री तथा केंद्रीय गृहमंत्री सुशीलकुमार शिंदे आणि खासदार प्रणिती शिंदे यांनी सहकुटुंब मतदानाचा हक्क बजावला. मात्र, दक्षिण सोलापूर विधानसभा मतदारसंघात उद्धव बाळासाहेब ठाकरे गटाचे उमेदवार अडचणीत आले आहेत. माजी केंद्रीय गृहमंत्री सुशीलकुमार शिंदेनी माध्यमांना जाहीरपणे माहिती देताना सांगितले की, दक्षिण सोलापूर विधानसभा मतदारसंघ हा काँग्रेसचा बालेकिल्ला होता. शिवसेनेने गडबड केली आणि दक्षिण सोलापूर मतदारसंघ स्वतःकडे ठेवला. दक्षिण सोलापूर मतदारसंघात काँग्रेसकडून अपक्ष उमेदवार धर्मराज काडादी यांना पाठिंबा देण्यात आला असल्याची माहिती काँग्रेसचे माजी मुख्यमंत्री सुशीलकुमार शिंदेनी स्पष्टपणे सांगितले आहे. उद्धव ठाकरेचे उमेदवार अमर पाटील हे मतदानाच्या दिवशीच अडचणीत आले आहेत.

दक्षिण सोलापूर मतदार संघातून माजी मुख्यमंत्री सुशीलकुमार शिंदे दोन वेळा आमदार म्हणून निवडून आले होते. दक्षिण सोलापूर मतदारसंघ काँग्रेसने महाविकास आघाडीच्या बैठकीत मागितला होता. परंतु शिवसेनेने गडबड केली आणि हा मतदार संघ स्वतःकडे ठेवला. अमर पाटील हे शिवसेनेकडून (उबाठा) निवडणूक लढवत आहेत.

अमर पाटील यांचे वडील रातीकांत पाटील हे शिवसेनेचे आमदार म्हणून दक्षिण सोलापूर मतदार संघातून आमदार म्हणून निवडून आले होते. सुशीलकुमार शिंदे यांनी पुढे बोलताना सांगितले की,आम्ही महाविकास आघाडीच्या बैठकीत हे सगळं निदर्शनास आणून दिलं आहे. त्यामुळे आम्ही अपक्ष उमेदवार धर्मराज काडादी यांना पाठिंबा देत असल्याचे जाहीरपणे सांगितलं आहे. २० नोव्हेंबर रोजी सकाळी नेहरू नगर येथील मतदान केंद्रावर सुशीलकुमार शिंदे आणि खा.प्रणिती शिंदेंबरोबर अपक्ष उमेदवार धर्मराज काडादी उपस्थित होते. अपक्ष उमेदवाराला पाठिंबा दिल्याने शिवसेना उबाठा गटाला जबर धक्का बसला आहे. उद्धव ठाकरे यांची दक्षिण सोलापूरत सभा झाली होती. अमर पाटील यांच्या प्रचाराला उद्धव ठाकरे सोलापूरत आले होते. भाषण करताना उद्धव ठाकरेनी खा.प्रणिती शिंदे यांचे कान टोचले होते. प्रणिती शिंदेना आवाहन केले होते.

त्वरित संपर्क साधा

मो.नं. ९६२३०९९१११

गीर गाईचे शुद्ध दूध मिळेल. त्वरित संपर्क साधा

आयुर्वेद शास्त्राच्या मताप्रमाणे गीर गाईचे दूध हे ह्युमिनिटीप्रधान तसेच लहान बालकांसाठी अत्यंत उपयुक्त असे आहे.

जिल्ह्यात सायंकाळी 5 वाजेपर्यंत सरासरी 57.09 टक्के मतदान

जिल्ह्यात एकूण 21 लाख 97 हजार 236 मतदारांनी मतदानाचा हक्क बजावला

■ पंढरीसंचार न्यूज नेटवर्क

सोलापूर : भारत निवडणूक आयोगाच्या निर्देशानुसार 20 नोव्हेंबर 2024 रोजी सोलापूर जिल्ह्यासह राज्यातील सर्व विधानसभा मतदारसंघात आज मतदान घेण्यात आले. जिल्ह्यातील अकरा विधानसभा मतदारसंघात सायंकाळी पाच वाजेपर्यंत सरासरी एकूण 57.09 टक्के मतदान झालेले आहे, अशी माहिती जिल्हाधिकारी तथा जिल्हा निवडणूक अधिकारी कुमार आशीर्वाद यांनी दिली. जिल्ह्यात एकूण 38 लाख 48 हजार 869 मतदार असून आज सकाळी सात ते सायंकाळी पाच वाजेपर्यंत 21 लाख 97 हजार 236 मतदारांनी आपला मतदानाचा हक्क बजावलेला आहे. यामध्ये पुरुष मतदार अकरा लाख तीस हजार 906, स्त्री मतदार दहा लाख 66 हजार 231 तृतीयपंथी 69 मतदाराने मतदान केलेले आहे. मतदानाची एकूण सरासरी 57.09% झालेली आहे.

आहे. विधानसभा निहाय झालेले एकूण मतदान व मतदानाची टक्केवारी खालील प्रमाणे..... 244 करमाळा विधानसभा मतदारसंघात एकूण एक लाख 94 हजार 10 मतदारांनी मतदान केले (58.57%). 245 माळा विधानसभा मतदारसंघात

एकूण दोन लाख चार हजार 541 मतदारांनी मतदान केले, 57.99%. 246 बार्शी विधानसभा मतदारसंघात दोन लाख दहा हजार 860 मतदारांनी मतदानाचा हक्क बजावला मतदानाची टक्केवारी 62.48%. 247 मोहोळ अनुसूचित जाती विधानसभा मतदारसंघात एक लाख 98 हजार 338 मतदारांनी मतदान

केले असून मतदानाची टक्केवारी 59.84% आहे. 248 सोलापूर उत्तर विधानसभा मतदारसंघात एकूण एक लाख 68 हजार 29 मतदारांनी मतदान केले असून 51. 49 टक्के मतदान झालेले आहे. 249 सोलापूर मध्य विधानसभा मतदारसंघात एकूण 11937

मतदारांनी मतदान केले असून मतदानाची सरासरी 49.60% आहे. 250 अक्कलकोट विधानसभा मतदारसंघात एकूण 20262 मतदारांनी मतदान केले असून टक्केवारी 58.48% आहे. 251 सोलापूर दक्षिण विधानसभा मतदारसंघात एकूण एक लाख 98 हजार 790 मतदारांनी मतदान केले असून मतदानाची टक्केवारी 51.94 टक्के आहे. 252 पंढरपूर विधानसभा मतदारसंघात एकूण 2 लाख 2 हजार 446 मतदारांनी मतदान केलेले आहे. मतदानाची टक्केवारी 54.18. 253 सांगोला विधानसभा मतदारसंघात एकूण 2,14,423 मतदारांनी मतदान केले असून मतदानाची टक्केवारी 64.30% आहे. 254 माळशिरस अनुसूचित जाती मतदार संघात एकूण दोन लाख नऊ हजार चारशे मतदारांनी मतदानाचा हक्क बजावल्या असून मतदानाची सरासरी टक्केवारी 59.90% आहे.

■ पंढरी संचार न्यूज नेटवर्क

सोलापूर : राज्याच्या राजकारणात गेल्या वर्षभरापासून गुलाबी रंगाची गुलाबी, झेंड्याची, गुलाबी जॅकेटची चांगली चर्चा रंगली. यानंतर आता महिला मतदारांना आकर्षित करण्यासाठी निवडणूक आयोगाने मंगळवेढ्यात गुलाबी मतदान केंद्र उभं केले आहे. या मतदान केंद्रावरील असणारे स्वागत फलक, सेल्फी पॉईंट सारे काही गुलाबी रंगात न्हाऊन निघाले. याच गुलाबी मतदान केंद्राची चर्चा आज दिवसभर रंगली.

शासकीय कर्तव्य बजावण्यास हायगय केल्याने गुन्हा दाखल

■ पंढरी संचार न्यूज नेटवर्क

सांगोला : सांगोला विधानसभा निवडणूक 2024 निवडणूक कामाकरिता प्रथम मतदान अधिकारी (राखीव) वैभव भास्कर कदम सहशिक्षक सुलाखे हायस्कूल बार्शी यांना खवासपुर या ठिकाणी नेमण्यात आले होते. क्षेत्रीय अधिकारी एस.एम. म्हेत्रे यांनी वारंवार फोन केला परंतु फोन बंद असल्याचे त्यांनी लेखी अर्ज माननीय निवडणूक निर्णय अधिकारी भैराप्पा माळी व सहाय्यक निवडणूक निर्णय अधिकारी संतोष कणसे यांना दिला त्यानंतर त्यांनी निवडणूक निर्णय

अधिकारी यांना निवासी नायब तहसीलदार सोमनाथ सालुंखे यांना कायदेशीर कारवाई करणे करिता आदेशित केल्याने विधानसभा निवडणूक 2024 चे शासकीय कर्तव्य बजावण्यास कदम सहशिक्षक सुलाखे हायस्कूल बार्शी यांना खवासपुर या ठिकाणी नेमण्यात आले होते. क्षेत्रीय अधिकारी एस.एम. म्हेत्रे यांनी वारंवार फोन केला परंतु फोन बंद असल्याचे त्यांनी लेखी अर्ज माननीय निवडणूक निर्णय अधिकारी भैराप्पा माळी व सहाय्यक निवडणूक निर्णय अधिकारी संतोष कणसे यांना दिला त्यानंतर त्यांनी निवडणूक निर्णय

मतदान...

➡ पंढरपूर : खर्डी ता पंढरपूर येथे मतदान करताना शैलेंद्र उर्फ प्रशांत परिचारक.

लाडक्या बहिणींनी केली मतदान केंद्रावर गर्दी

१. पंढरपूर-मंगळवेढा मतदार संघातील के.बी.पी.कॉलेजवर महिलांनी केलेली गर्दी दिसत आहे.

२. पंढरपूर-मंगळवेढा मतदार संघातील कवढेकर प्रशाला येथे मतदानासाठी महिलांनी केलेली गर्दी.

३. पंढरपूर-मंगळवेढा मतदार संघातील कोर्टी ता.पंढरपूर येथील मतदान केंद्रावर महिलांची झालेली गर्दी.

मोहोळचे माजी आमदार राजन पाटील यांनी अनगर (ता. मोहोळ) येथे रांगेत उभारून नंतर मतदान कक्षात जाऊन मतदानाचा हक्क बजावला.

मौजे मुंदेवाडी (ता.मोहोळ) येथे महायुतीचे अधिकृत उमेदवार आमदार श्री. यशवंत (तात्या)माने यांनी पत्नी सौ. नीता आणि कन्या निकिता यांच्यासह मतदानाचा हक्क बजावला.

कर्मवीर भाऊराव पाटील महाविद्यालयाच्या खेळाडूंची

ऑल इंडिया इंटर युनिव्हर्सिटी वेस्ट झोन स्पर्धेसाठी निवड

■ पंढरी संचार न्यूज नेटवर्क

पंढरपूर : पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाच्या अंतर महाविद्यालयीन १० मीटर एअर रायफल व एअर पिस्टल शूटिंग मुले व मुली स्पर्धेत येथील रयत शिक्षण संस्थेच्या कर्मवीर भाऊराव पाटील स्वायत्त महाविद्यालयाने वर्चस्व निर्माण केले. ही स्पर्धा व्ही. जी. शिवदारे महाविद्यालय सोलापूर येथे नुकतीच संपन्न झाली.

या स्पर्धेत विद्यापीठातील एकूण बारा महाविद्यालयांनी सहभाग नोंदविला होता. १० मीटर एअर पिस्टल शूटिंग मुली यामध्ये कृ. ऋतुजा धुमाळ एम. कॉम. भाग १ या विद्यार्थिनीने द्वितीय क्रमांक प्राप्त केला तर १० मीटर एअर रायफल शूटिंग मुले यामध्ये सार्थक बारले बी. ए. भाग २ या विद्यार्थ्याने तृतीय क्रमांक प्राप्त केला.

या खेळाडूंची चंदीगड, पंजाब येथे होणाऱ्या

ऑल इंडिया इंटर युनिव्हर्सिटी वेस्ट झोन स्पर्धेसाठी निवड करण्यात आली आहे. या स्पर्धेत यशस्वी झालेल्या विद्यार्थ्यांचे रयत शिक्षण संस्थेच्या विभागीय सल्लागार समितीचे चेअरमन संजीव पाटील, प्राचार्य डॉ. चंद्रकांत खिलारे, महाविद्यालय विकास समितीमधील सर्व सदस्य, उपप्राचार्य डॉ. भगवान नाईकनवरे, उपप्राचार्य डॉ. तुकाराम अनंतकवळस, उपप्राचार्य प्रा.

राजेश कवडे, अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्षचे समन्वयक डॉ. अमर कांबळे व स्वायत्त महाविद्यालय समन्वयक डॉ. मधुकर जडल यांनी विशेष अभिनंदन केले. या यशस्वी विद्यार्थ्यांना प्रा. विठ्ठल फुले, प्रा. मनोज खपाले व प्रा. अनिल परमार यांचे मार्गदर्शन लाभले. यशस्वी विद्यार्थ्यांचे महाविद्यालयीन क्षेत्रात सिनिअर विभागातील प्राध्यापक, शिक्षक व शिक्षकेतर सेवक यांनी विशेष कौतुक केले.

एआय आणि बँकिंग

भारतभेटीच्या वेळी एनवीडियाचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी जेन्सेन हुआंग यांनी भारताच्या क्षमतेबद्दल भाष्य केले. नव्या तंत्रज्ञानाच्या युगात आर्टिफिशियल इंटेलिजन्सच्या बळावर भारत मोठी झेप घेण्याची क्षमता राखून आहे, असे हुआंग यांनी मत मांडले. ‘एआय’मध्ये तंत्रज्ञानाचे सार्वत्रिकीकरण आणि लोकांना सशक्त करण्याची क्षमता आहे. या माध्यमातून अर्थव्यवस्थेला देखील लाभ मिळू शकतात. प्रामुख्याने बँकिंग आणि फायनान्स क्षेत्रात त्याचे सकारात्मक परिणाम दिसू शकतात. यासंदर्भात आरबीआयच्या मासिक बुलेटिनमध्ये प्रकाशित एका पत्रात चाचपणी करण्यात आली आणि भारतीय वंकात एआयची अंमलबजावणी कितपत करता येऊ शकते, याचा शोध घेण्यात आला. एआयचा उपयोग करत सर्वसामान्यांसाठी बँकिंग क्षेत्रात सुलभता आणता येऊ शकते आणि नवीन संंधी निर्माण करू शकते. मात्र एखादी बँक एआयचा कितपत वापर करू शकते, यावर त्याचे परिणाम अवलंबून असतील, असेही अहवालात म्हटले आहे. एखाद्या बँकेत त्याच्या व्यवस्थापन मंडळाची व्यवस्था, आकार, आर्थिक स्थिती यावर सर्वगोष्टी अवलंबून आहेत. याप्रमाणे मोठी मालमत्ता आणि भांडवल तसेच जोखीम उचलण्याची क्षमता असणाऱ्या बँका एआयचा स्वीकार करण्यात पुढे असल्याचे दिसून येते. वास्तविक व्यापक आणि अधिक भांडवल असलेल्या बँकांकडे राखीव भांडवल असते आणि या बँका तंत्रज्ञान आणि नव्या प्रकाराने तोडगा काढणाऱ्या क्षेत्रात गुंतवणुकीची जोखीम उचलण्याऱ्या स्थितीत असतात. मालमत्तेचा आकार आणि अधिक स्रोत असलेल्या बँका व्यवस्थेत नाविष्यता आणण्यासाठी आणि एआयसारखे आधुनिक तंत्रज्ञानात गुंतवणूक करण्यास उत्सुक असतात. नवे तंत्रज्ञान आणि डेटा संकलनातून या बँकांना लाभ मिळण्याची शक्यता अधिक राहते. व्यवस्थापकीय मंडळाचा मुद्दा असेल तर सरकारी बँकांच्या तुलनेत खासगी बँकांत एआयचा स्वीकार करण्याचे प्रमाण अधिक असते. २०१५-१६ पासून २०२२-२३ या दरम्यान बँकांच्या वार्षिक अहवालाचे विश्लेषण केले तर खासगी क्षेत्रातील बँकांत एआय संबंधित कीवर्डचा वापर हा सहा पटीने अधिक आणि सरकारी बँकांत तीन पट

अधिक वाढला आहे. विशेष म्हणजे मालमतेवर मिळणारा परतावा, अडकलेल्या कर्जाची स्थिती आणि किरकोळ कर्जाचे प्रमाण हे एआय स्कोरच्या आकलनासाठी महत्त्वाचे नाही, असे पत्रात म्हटले आहे. कदाचित सध्या सुरुवात सल्याने त्याचा विचार झालेला नसेल. भारतीय बँका सातत्याने एआयच्या मदतीने ग्राहकांना चांगल्या रितीने बैयक्तिक अनुभव प्रदान करण्याचा प्रयत्न करत आहेत. उत्पादकतेत सुधारणा आणि व्यवस्थेचा फायदा कसा वाढविता’येईल याचा प्रयत्न करत आहेत. नियामकाच्या अंमलबजावणीसाठी देखील त्याचा वापर केला जात आहे. बँका डेटा अॅनालिटिक्स, क्लाउड कॉम्प्यूटिंग आणि आकड्यांच्या मदतीने गैरव्यवहाराचा तपास लावणे तसेच अंदाजाचे विश्लेषणाचे काम करत आहे. मॅकिंजीच्या एका अहवालानुसार, जागतिक बँकिंग व्यवस्थेत एआय तसेच संबंधित तंत्रज्ञानाच्या मदतीने सुमार एक लाख कोटी डॉलरचे वार्षिक मूल्य निर्मिती होत आहे. एवढेच नाही तर जनेरेटिव्ह एआय हे वार्षिक २०० ते ३४० अब्ज डॉलरच्या मुल्याने वाढ करत आहेत. ढोबळ मानाने एआयमुळे बँकांची उत्पादक क्षमता वाढत आहे आणि त्याचा आर्थिक प्रभाव हा बँकेशी संलग्न क्षेत्रात पोचेल आणि त्यातही सर्वाधिक लाभ हा कापॅरिट आणि टोक क्षेत्राला होईल. एविडेंट एआय इंडेक्सच्या मते, जगभरात जेपी मॉर्गन चॅन ही २०२४ मध्ये एआयला स्वीकारण्यात सर्वात आघाडीवर राहिल्याचे दिसून येते. एआयचा स्वीकार करत डेटा आणि आराखड्याच्या आधुनिकीकरणाला प्राधान्य देत एका योजनेनुसार वर्षाच्या शेवटपर्यंत ७५ टक्के डेटा आणि ७० टक्के ऑप्लिकेशन्सला क्लाउडवर स्थानांतरित करण्यात येईल. भारतीय बँका देखील आकड्यांच्या चांगल्या व्यवस्थापनासाठी, चांगली सुरक्षा आणि सेवेतील सातत्य ठेवण्यासाठी अशा प्रकारची भूमिका अंगीकारू शकते. तंत्रज्ञानाला चांगल्या रितीने स्वीकार करत एआयच्या योग्य रितीने वापर करत आर्थिक सुबत्ता वाढविता येऊ शकते. त्यामुळे कर्जासाठी पैसे राहतील आणि कर्जाचे निकष सर्वसमावेशक राहतील. एआयचा वापर हा केवळ अंडररायटिंग निकष चांगले करण्यासाठीच नाही तर कर्जावरील देखरेख आणि संभाव्य धोके ओळखण्यासाठी देखील फायद्याचा राहू शकतो.

CC

सरकार सार्वजनिक हितासाठी खासगी मालमत्तेचे अधिग्रहण करू शकते की नाही, याबाबत महत्त्वाचा निकाल सर्वोच्च न्यायालयाचे सरन्यायाधीश धनंजय चंद्रचूड यांच्या अध्यक्षतेखालील नऊ न्यायाधीशांच्या घटनापीठाने सात विरुद्ध दोन अशा बहुमताने नुकताच दिला. त्यानुसार सर्व खासगी मालमत्ता सार्वजनिक हिताच्या असल्याचे घोषित करता येणार नाही, असे या घटनापीठाने म्हटले आहे. त्यामुळे सरकार प्रत्येक मालमत्ता ताब्यात घेऊ शकत नाही असेही न्यायालयाने स्पष्ट केले आहे. मुंबईस्थित मालमत्ता मालक संघटनेने १९९२ मध्ये दाखल केलेल्या मुख्य याचिकेसह या मुद्द्यावर सर्वोच्च न्यायालयात १६ याचिका दाखल करण्यात आल्या होत्या. महाराष्ट्र गृहनिर्माण आणि क्षेत्र विकास प्राधिकरण (म्हाडा) कायद्यातील परिशिष्ट ८-अ ला संघटनेने विरोध केला होता. १९८६ मध्ये जोडलेले हे परिशिष्ट सरकारला त्यांनी बांधलेल्या इमारती आणि जमीन ताब्यात घेण्याचा अधिकार प्रदान करते. कराराचा कालावधी संपल्यानंतर ‘म्हाडा’ या जमिनीचा आणि घरांचा ताबा घेऊन त्याचा पुनर्विकास करू शकते. आता घटनापीठाने असे म्हटले आहे की, सरकार काही बाबतीत खासगी मालमतेवर दावा करू शकते, मात्र सर्वसामान्याच्या कल्याणाच्या नावावर खासगी मालकी असलेली मालमत्ता सरसकट ताब्यात घेण्याचा अधिकार राज्यघटनेने कदापि दिलेला नाही. हा निकाल ऐतिहासिक स्वरूपाचा आहे. १९७८ साली म्हणजे जवळपास ४५ वर्षांपूर्वी सर्वोच्च न्यायालयाचे तत्कालीन न्या. कृष्ण अय्यर यांनी याबाबत दिलेला निर्णय घटनापीठाने रद्दबातल ठरवला आहे. वास्तविक या प्रकरणातील सर्व युक्तिवाद एकूण घेतल्यानंतर घटनापीठाने निकाल राखून ठेवलेला होता. यामध्ये सॉलिसिटर जनरल तुषार मेहता, अटर्नी जनरल आर. वैकटरमणी यांच्यासह अनेक वकिलांनी युक्तिवाद केले होते. त्या सर्वांवर विचारांती सात न्यायाधिशांनी दिलेला हा बहुमताचा निकाल आहे. वास्तविक घटनापीठासमोर दोन प्रमुख गोष्टी होत्या. पहिले म्हणजे कलम ३१-क चे महत्त्व, त्यात झालेली दुरुस्ती आणि ती दुरुस्ती रद्द करणारे न्यायालयाचे निर्णय येऊनही त्याचे अस्तित्व आहे का ? हे कलम मालमत्तेच्या अधिकाराशी संबंधित आहे. दुसरे म्हणजे कलम ‘३९-ब’ची व्याख्या. अय्यर यांच्या पीठाने सर्व खासगी मालमत्ता असलेल्या सोतांना घटनेच्या कलम ३९ (बी) नुसार सरकार ताब्यात घेऊ शकते, असे म्हटले होते. हा निर्णय देताना समाजवादी विचारांना प्राधान्य देण्यात आले होते. आता घटनापीठाने बहुमताने दिलेला निर्णय पाहता आगामी काळात आर्थिक धोरणांच्या बदलांबरोबरच घटनात्मक तरतुदीची व्याख्या देखील बदलू शकते. घटनेच्या मूळ ढाग्याला धक्का न लावता बदल करता येऊ शकतो. समाजवादी धोरणांची जागा १९९१ नंतर नव्य उदारमतवादी आर्थिक धोरणाने घेतली. न्या. धुलिया म्हणाले, उत्पन्न आणि मालमत्ता यातील वाढती असमानता पाहून कलम ३९ आणि त्यावर आधारित असलेल्या सिद्धान्ताला सोडून देता येणार नाही.

कलम ३१-अ, ३९-ब आणि ३१-क हा

खासगी मालमत्तांच्या सरकारी अधिग्रहणाबाबत सर्वोच्च न्यायालयाच्या घटनापीठानं अत्यंत महत्त्वपूर्ण निकाल दिला आहे. त्यानुसार सर्व खासगी मालमत्ता सार्वजनिक हिताच्या असल्याचे घोषित करता येणार नाही, त्यामुळे सरकार प्रत्येक मालमत्ता ताब्यात घेऊ शकत नाही असे न्यायालयाने स्पष्ट केले आहे. सबब देशातील कोणत्याही सरकारी संस्था किंवा विभागाला केव्हा आणि किती मर्यादेपर्यंत खासगी मालमत्ता ताब्यात घेता येईल यावर या निकालाचा परिणाम होणार आहे. विशेषतः वक्फ मालमत्ता आणि कोळशाच्या खाणीच्या राष्ट्रीयकरणाशी संबंधित कायद्यावर होण्याची शक्यता आहे. परिणामी, सरकारची जबाबदारी वाढणार आहे. कोणतीही मालमत्ता अधिग्रहित करताना त्याचे संपादन लाखो कोटी लोकांसाठी किंवा मोठ्या प्रमाणावर कसे उपयुक्त आहे आणि त्याचा लोकांना फायदा होईल, हे सिद्ध करावे लागेल. अधिग्रहण किंवा पुनर्वितरण प्रस्तावित करताना सरकारांना समुदायांना होणाऱ्या फायद्याचे पुरेसे पुरावे प्रदान करणे आवश्यक ठरेल.

मनमानी ‘अधिग्रहणाला’ लगाम

सरकार सार्वजनिक हितासाठी खासगी मालमत्तेचे अधिग्रहण करू शकते की नाही, याबाबत महत्त्वाचा निकाल सर्वोच्च न्यायालयाचे सरन्यायाधीश धनंजय चंद्रचूड यांच्या अध्यक्षतेखालील नऊ न्यायाधीशांच्या घटनापीठाने सात विरुद्ध दोन अशा बहुमताने नुकताच दिला. त्यानुसार सर्व खासगी मालमत्ता सार्वजनिक हिताच्या असल्याचे घोषित करता येणार नाही, असे या घटनापीठाने म्हटले आहे. त्यामुळे सरकार प्रत्येक मालमत्ता ताब्यात घेऊ शकत नाही असेही न्यायालयाने स्पष्ट केले आहे. मुंबईस्थित मालमत्ता मालक संघटनेने १९९२ मध्ये दाखल केलेल्या मुख्य याचिकेसह या मुद्द्यावर सर्वोच्च न्यायालयात १६ याचिका दाखल करण्यात आल्या होत्या. महाराष्ट्र गृहनिर्माण आणि क्षेत्र विकास प्राधिकरण (म्हाडा) कायद्यातील परिशिष्ट ८-अ ला संघटनेने विरोध केला होता. १९८६ मध्ये जोडलेले हे परिशिष्ट सरकारला त्यांनी बांधलेल्या इमारती आणि जमीन ताब्यात घेण्याचा अधिकार प्रदान करते. कराराचा कालावधी संपल्यानंतर ‘म्हाडा’ या जमिनीचा आणि घरांचा ताबा घेऊन त्याचा पुनर्विकास करू शकते. आता घटनापीठाने असे म्हटले आहे की, सरकार काही बाबतीत खासगी मालमतेवर दावा करू शकते, मात्र सर्वसामान्याच्या कल्याणाच्या नावावर खासगी मालकी असलेली मालमत्ता सरसकट ताब्यात घेण्याचा अधिकार राज्यघटनेने कदापि दिलेला नाही. हा निकाल ऐतिहासिक स्वरूपाचा आहे. १९७८ साली म्हणजे जवळपास ४५ वर्षांपूर्वी सर्वोच्च न्यायालयाचे तत्कालीन न्या. कृष्ण अय्यर यांनी याबाबत दिलेला निर्णय घटनापीठाने रद्दबातल ठरवला आहे. वास्तविक या प्रकरणातील सर्व युक्तिवाद एकूण घेतल्यानंतर घटनापीठाने निकाल राखून ठेवलेला होता. यामध्ये सॉलिसिटर जनरल तुषार मेहता, अटर्नी जनरल आर. वैकटरमणी यांच्यासह अनेक वकिलांनी युक्तिवाद केले होते. त्या सर्वांवर विचारांती सात न्यायाधिशांनी दिलेला हा बहुमताचा निकाल आहे. वास्तविक घटनापीठासमोर दोन प्रमुख गोष्टी होत्या. पहिले म्हणजे कलम ३१-क चे महत्त्व, त्यात झालेली दुरुस्ती आणि ती दुरुस्ती रद्द करणारे न्यायालयाचे निर्णय येऊनही त्याचे अस्तित्व आहे का ? हे कलम मालमत्तेच्या अधिकाराशी संबंधित आहे. दुसरे म्हणजे कलम ‘३९-ब’ची व्याख्या. अय्यर यांच्या पीठाने सर्व खासगी मालमत्ता असलेल्या सोतांना घटनेच्या कलम ३९ (बी) नुसार सरकार ताब्यात घेऊ शकते, असे म्हटले होते. हा निर्णय देताना समाजवादी विचारांना प्राधान्य देण्यात आले होते. आता घटनापीठाने बहुमताने दिलेला निर्णय पाहता आगामी काळात आर्थिक धोरणांच्या बदलांबरोबरच घटनात्मक तरतुदीची व्याख्या देखील बदलू शकते. घटनेच्या मूळ ढाग्याला धक्का न लावता बदल करता येऊ शकतो. समाजवादी धोरणांची जागा १९९१ नंतर नव्य उदारमतवादी आर्थिक धोरणाने घेतली. न्या. धुलिया म्हणाले, उत्पन्न आणि मालमत्ता यातील वाढती असमानता पाहून कलम ३९ आणि त्यावर आधारित असलेल्या सिद्धान्ताला सोडून देता येणार नाही.

कलम ३९ (ब)नुसार, सामाजिक हितासाठी आणि कल्याणासाठी समाजच्या सोतांची वाटणी करण्यासाठी सरकारने धोरण निश्चित करणे गरजेचे आहे. या कलमाचा वापर करत सरकारने मालमतेवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी अनेक कायदे तयार केले. आता ताज्या निर्णयाचा परिणाम फक्त महाराष्ट्रातील या कायद्यांवरच होणार नाही ; तर देशातील कोणत्याही सरकारी संस्था किंवा विभागाला केव्हा

प्रसाद पाटील

आणि किती मर्यादेपर्यंत खासगी मालमत्ता ताब्यात घेता येईल या गोष्टीवर देखील या निकालाचा परिणाम होणार आहे. विशेषतः वक्फ मालमत्ता आणि कोळशाच्या खाणीच्या राष्ट्रीयकरणाशी संबंधित कायद्यावर होण्याची शक्यता आहे. सध्या मालमत्तेचा अधिकार हा कलम ३००-अ नुसार एक घटनात्मक हक्क म्हणून मानला जातो. पण जमीन अधिग्रहणासारख्या अनेक कायद्यांमुळे परिस्थितीनुसार सरकारला मालमत्ता ताब्यात घेण्यासाठीची सवलत आहेच. सध्या मालमत्तेचा अधिकार हा कलम ३००-अ नुसार मालमत्ता ताब्यात घेण्याचा मुद्दा हा नेहमीच वादाचा राहिला आहे. २०१३ मध्ये काँग्रेसच्या युपीए सरकारने एक नवीन भूमी अधिग्रहण कायदा आणण्याची तयारी केली असता त्याला विरोध करण्यात आला. भाजपप्रणीत एनडीए सरकारने या कायद्यात बदल करण्याची इच्छा व्यक्त केली, तेव्हाही ती गोष्ट तडीस नेत आली नाही.

आणखी खोलात गेल्यास, १९६९ मध्ये न्यायालयाने बँकांच्या राष्ट्रीयीकरणाचा निर्णय रद्द केला तेव्हा तत्कालीन पंतप्रधान इंदिरा गांधी यांनी संविधानातील कलम ३१-कची सुधारणा आणली होती. त्यानुसार लोकांच्या भल्यासाठी मालमत्ता संपादन केली असेल तर ती समानतेसारख्या मूलभूत अधिकारांचे उल्लंघन करत नाही. १९७६ मध्ये, इंदिरा गांधी सरकारने कलम ३१-क ची व्याप्ती वाढवण्याचा प्रयत्न केला, परंतु सर्वोच्च न्यायालयाने तो फेटाळला. तेव्हापासून ही रस्सीखेच सुरूच होती. कालांतराने सरकारने राज्यघटनेत अनेक दुरुस्त्या करून मालमत्ता संपादन करण्याच्या अधिकाराचे रक्षण केले. दुसरीकडे, न्यायालयांनी नागरिकांच्या मालमत्तेच्या हक्कांचे संरक्षण करण्यासाठी अनेक ऐतिहासिक निर्णय दिले. १९७८ मध्ये आलेल्या जनता पक्षाच्या सरकारने मालमतेचा अधिकार मूलभूत अधिकारातून वैधानिक म्हणजेच घटनात्मक अधिकारात बदलला, जो कमी संरक्षण प्रदान करणारा होता. सध्या मालमत्तेचा अधिकार हा कलम ३००-अ

पंचांग

गुरुवार, दिनांक २१ नोव्हेंबर २०२४

कार्तिक कृ. ६, पुष्य, श्री शके १९४६,

विक्रम संवत् २०८१, अनलनाम संवत्सर, दक्षिणायन, वर्षा ऋतू

गुरुपुण्यामृत योग सकाळी : ६.३० पासून, दु. ३.३४ पर्यंत

नक्षत्र : पुष्य, योग : शुक्ल, करण : विधि

सूर्योदय : स.०६.३० सूर्यास्त : सायं. ०५.२९ वा.

राहू काळ : राहू काळ : दुपारी : १:३० ते ३:००

दिनविशेष

►१८७१: सिगारेट लायटर्सचं पेटंट मोझेस गेल या संशोधकांस अमेरिकेत बहाल. ►१९२७: नाटकार शं. ना. नवरे यांचा जन्मदिन. ►१९६३: सुप्रसिद्ध विनोदी लेखक व पाली भाषेचे विद्वान चिंतामण विनायक जोशी यांचे निधन. ►१९५१: काश्मीरमध्ये राजाकडील सत्ता लोकप्रतिनिधीकडे. राजा केवळ घटनात्मक प्रमुख. ►१९६२: भारतीय प्रदेशावर आक्रमण करणाऱ्या चिनी सैन्याने एकतर्फी युद्धबंदी जाहिर केली. ►१९७०: नोबेल पुरस्कार विजेते भौतिक शास्त्रज्ञ सर चंद्रशेखर व्यंकट रामन यांचे निधन. ►१९९६: पाकिस्तानचे भौतिकशास्त्रातील नोबेल पारितोषिकविजेते शास्त्रज्ञ डॉ. महंमद अब्दुल सलाम यांचे निधन. ►२००२: मराठवाडा मुक्तिसंग्रमातील अग्रणी, ज्येष्ठ स्वातंत्र्यसेनानी गोविंदभाई श्रॉफ यांचे निधन. पद्मविभूषण, डी. लिट ही पदवी, रामशास्त्री प्रभुणे पुरस्कार इ. सन्मानाने त्यांना गौरविण्यात आले.

राशीभविष्य

▲ **मेष** : नवीन जबाबदारी घ्याल. ▲ **वृषभ** : अपेक्षित पत्रव्यवहार होतील. ▲ **मिथुन** : अतिसाहस टाळा. ▲ **कर्क** : आनंदी व उत्साही दिवस. ▲ **सिंह** : वसुलीस अनुकूल दिवस. ▲ **कन्या** : अपेक्षित पत्रे येतील. ▲ **तुळ** : घरात खर्च वाढेल. ▲ **वृश्चिक** : चांगली बातमी मिळेल. ▲ **धनु** : अतिश्रम टाळा. ▲ **मकर** : नवीन अनुभव टाळा. ▲ **कुंभ** : मतभेद होतील. ▲ **मीन** : मजेत वेळ जाईल.

चिंतन

बोलणे महत्त्वाचे आहे. आपण रोज बोलत असतो. प्रश्नांना उत्तरे देत असतो वगैरे. पण आपण कसे बोलतो? त्याचे प्रकार नीट, शांतपणे एका. आपण कधी चिडून बोलतो, कधी रगावून बोलतो, कधी आक्रस्ताळेपणाने बोलतो, कधी संतापाून बोलतो, कधी दुसऱ्याचे बोलणे न ऐकता स्वतःच बडबडत राहातो तर कधी बोलतच नाही. तर कधी बोलताना दुसऱ्याला अपशब्दही वापरतो. कधी कधी तर अत्यंत गलिच्छ शब्दात बोलतो. तुमच्या बोलण्यावरून तुमचे व्यक्तिमत्व कळते, म्हणूनच शांतपणे बोला, शुद्ध बोला, स्पष्ट शब्दांवार करून बोला, परिणामकारक, सार्थकपणे बोला. आपल्या बोलण्यातूनच आपले व्यक्तिमत्व खुलेल. आपण लोकप्रिय होऊ असेच सदैव बोला. बोलण्यावरूनच माणूस कळतो हे ध्यानात ठेवूनच रोजचे संभाषण करा.

व्यक्तीविशेष

सर चंद्रशेखर व्यंकटरामन्

सर चंद्रशेखर व्यंकटरामन् या नोबेल पुरस्कार विजेत्या भारतीय शास्त्रज्ञाचा आज स्मृतिदिन. वि. ७ नोव्हें. १८८८ रोजी तिरुचिरापल्ली येथे त्यांचा जन्म झाला. कलकत्ता येथे अर्थशास्त्रात नोकरी करीत असतानाच तेथील ‘इंडियन असोसिएशन फॉर द कल्टिव्हेडान ऑफ सायन्स’ या प्रयोगशाळेत त्यांनी प्रकाशकी व ध्वनिकी वरील आपले संशोधन सुरू केले. पुढे १९३३ मध्ये बंगलोर येथील ‘इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स’ मध्ये ते भौतिकी विभाग प्रमुख झाले. तेथेच स्थापन झालेल्या ‘रामन् इन्स्टिट्यूट ऑफ रिसर्च’ या संस्थेचे ते संचालक होते. प्रकाशाच्या पृथक्करणाचे त्यांचे संशोधन ‘रामन् इफेक्ट’ या नावाने प्रसिद्ध आहे. १९३० मध्ये यांना भौतिकीचा नोबेल पुरस्कार लाभला. १९३४ मध्ये त्यांनी ‘इंडियन अँकॅडेमी ऑफ सायन्स’ ही संस्था उभारली. या थोर शास्त्रज्ञाला भारत सरकारने १९५४ मध्ये ‘भारतरत्न’ हा सर्वोच्च नागरी सन्मान देऊन गौरविले.

बोधकथा

अंगी नम्रता असावी

मग मी कुठे जाणार, कोणत्या रस्त्याने जाणार याच्या फारशा चौकशा कशाला करता...’ बिचार मालक गप्प बसला. जयंतने घोड्यावर टांग मारली आणि तो मार्गस्थ झाला. काही तास अंतर कापल्यानंतर रस्त्याला दोन फाटे दिसले. त्या फाट्यावर कुठलाही मार्गदर्शक फलक नव्हता त्यामुळे कुठल्या रस्त्याने जावे हे नेमके त्याला समजनेासे झाले. अखेर त्याला पुन्हा तेवढेच अंतर कापून मागे यावे लागले. शेवटी त्याने येऊन त्या मालकाला विचारले की, मी कोणत्या रस्त्याने जावू. आता मात्र मालक म्हणाले, अहो मी तुम्हाला तेच विचारत होतो, पण तुम्ही ऐकण्याच्या मनःस्थितीत नव्हता. आता मी कशाला सांगू. हे ऐकून जयंतच्या लक्षात त्याची चूक आली. आपण त्याच वेळी या मालकाशी व्यवस्थित वागलो असतो तर आपला किती तरी वेळ वाचला असता. शिवाय, महत्त्वाच्या कामाला उशिरही झाला नसता. तात्पर्य : उगाचच स्वतःच्या भ्रमात राहू नये. समोरच्याचे म्हणणे ऐकून त्यावर थोडा विचार केला पाहिजे.

जिज्ञासा

जगप्रसिद्ध खगोलशास्त्रज्ञ

टाटा इन्स्टिट्यूट ऑफ फंडामेंटल रिसर्च येथे त्यांनी आपले संशोधन कार्य सुरू केले. यामुळे त्यांचे नाव जगभर झाले. १९८८ मध्ये त्यांनी पुण्यात आयुका या संस्थेची स्थापना केली. २००३ पर्यंत त्यांनी आयुकाचे संस्थापक संचालकपद भूषविले. खगोलशास्त्रातील शिक्षणाचे आणि संशोधनाचे उत्कृष्ट केंद्र म्हणून आयुका जगप्रसिद्ध आहे. डॉक्टर नारळीकरांनी विश्वाच्या निर्मितीबाबतीतही संशोधन केले. याबाबत दोन मतप्रवाह दिसून येतात. काही शास्त्राज्ञांना वाटते की विश्वाची निर्मिती एका प्रचंड स्फोटातून झाली असावी तर काह जण विश्व स्थिर स्थितीत असून अनादी आहे असे म्हणतात. डॉ. नारळीकरांनी विश्वाच्या स्थिर स्थितीचे समर्थन केले आहे. पृथ्वीपासून ४१ किलोमीटर उंचीवरील हवेचे नमुने तपासून त्यातील सूक्ष्म जीवांचा अभ्यास त्यांनी केला. अवकाशातून पृथ्वीवर सूक्ष्म जीवांचा मारा होऊन त्यातीलच काही जीव पृथ्वीवर स्थिरावले आणि त्यातूनच जीवनिर्मिती झाली असावी अशी शक्यता त्यांनी वर्तवली. त्यांच्या यांसारख्या अनेक महत्त्वपूर्ण संशोधनानिमित्त त्यांना बरेच राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय पुरस्कार मिळाले आहेत. भारत सरकारने त्यांना पद्मभूषण आणि पद्मविभूषण हे सन्मान देऊन गौरवले आहे. (उत्तरार्ध)

सामान्यज्ञान

परिणाम भरती-ओहोटीचे

जागतिक तापमानवाढीचा एक परिणाम म्हणजे धुवाकडील समुद्रात असणारे हिमनाग फुटणे आणि वितळणे. फुटलेल्या हिमनागाचे तुकडे हे मोठ्या एकसंध हिमनागापेक्षा जास्त वेगाने वितळतात. असे हिमनाग वितळल्याने समुद्राची पातळी वाढते. हवामानाबद्दल किंवा तापमानवाढ याबरोबरच भरती-ओहोटीमुळे निर्माण झालेल्या लाटा या देखील हिमनाग फुटण्यास जबाबदार असतात. म्हणूनच चंद्रामुळे होणारी भरती-ओहोटी क्रिया ही स्थानिक आणि जागतिक हवामानावर मोठा परिणाम करणारी दिसते.(समाप्त)

सोडवा सुडोकू

सुडोकू सोडवताना रिकाम्या चौकटीमध्ये १ ते ४ आकडे अशा पद्धतीने भरा जेव्हापर्यंत उभ्या अथवा आडव्या ओळीत तो आकडा एकदाच येईल.

क्रमांक ५०५

1	2				

क्रमांक ५०४ चे उत्तर

4	1	2	3
3	2	4	1
1	4	3	2
2	3	1	4

दोस्ती संगणकाशी

संगणकावरील सी ड्राईव्हवरील विंडोजमध्ये फॉण्ट्स नावाच्या फोल्डरमध्ये आपण इन्स्टॉल केलेले फॉण्ट्स साठवले जातात. आपण मराठी आणि इंग्रजी दोन्ही भाषांचे सॉफ्टवेअर वापरत असाल तर बरेचदा आवडतात म्हणून आपण अनेक फॉण्ट इन्स्टॉल करत असतो. पण ही फॉण्टची संख्या अधिक झाल्यास संगणकाचा वेग कमी होतो. साधारणपणे ६०० पेक्षा अधिक फॉण्ट जण तुमच्या संगणकावर इन्स्टॉल असतील तर अनेक ऑप्लिकेशन्समध्ये तक्रारी निर्माण होतात. त्यामुळे आपण आम्ही आवर्जून वापरत असलेले फॉण्टच फक्त इन्स्टॉल करा. अतिरिक्त फॉण्ट असतील तर ते रिमूव्ह किंवा डिलीट करून टाका. त्यामुळे संगणकाचा वेग वाढण्यास मदत होईल. बरेचदा फॉण्ट एक्रित्रि डिलीट करायला गेल्यास ते होत नाहीत; अशा वेळी एकेक सिलेक्ट कम्न डिलीट करा. डिलीट करण्यापूर्वी इतर सर्व ऑप्लिकेशन बंद करा.

महिलायन

घरची कामं एका ‘क्लीक’ वर

वेळ नसल्याने किंवा आळसामुळे घरातील अनेक कामं खोळंबून राहतात. कॉम्प्युटर बिघडणं, इलेक्ट्रिक उपकरणं खराब होणं, नळ बिघडणं अशा अनेक कामांसाठी आता वेगळा वेळ काढण्याची आवश्यकता नाही. एका फोनद्वारे किंवा इंटरनेटच्या माध्यमातून ती होऊ शकतील.

मागच्या आठवड्यापासून तुमची डोअर बेल खराब आहे का ? इलेक्ट्रीशियन न मिळाल्याने त्याची दुरुस्ती झाली नसल्याने सकाळच्या वेळी धुवावाला जोरजोरात दार वाजवून तुमची झोप खराब करतो आहे का ? आवश्यकता वाटते तेव्हा चांगल्या प्लंबरचा नंबर मिळाला नाही किंवा कॉम्प्युटर बिघडला आहे आणि त्याची गॅरंटीही संपली आहे. दैनंदिन जीवनात अशी कितीतरी कामं असतात, आळसामुळे आपण ती पूर्ण करत नाही तर कधी त्यासाठी त्याबाबत माहिती असणारे लोक मिळत नाहीत. अनेकदा आपण दुपारी प्लंबरला किंवा इलेक्ट्रीशिनला घरी बोलावतो पण आपण त्यावेळी ऑफिसात असल्याने आपल्या अनुपस्थितीत आपल्या घरातील व्यक्तींच्या सुरक्षेची काळजी असल्याने आपलं कामातही लक्ष लागत नाही. अशा परिस्थितीत घरातील ही आणि अशा प्रकारची इतर प्रकारची कामं सोप्या आणि सुरक्षित पद्धतीने होण्यासाठी एखादा पर्याय आपल्याला मिळावा, असं तुम्हाला वाटतच असेल. मैत्रिणींनो, तो पर्याय आता तुमच्यासाठी उपलब्ध आहे. दैनंदिन आयुष्यातील अशी छोटी-मोठी कामं करण्यासाठी आता एक फोनही पुरेसा आहे. आपण ज्याप्रमाणे इंटरनेटवर ऑनलाईन माध्यमातून वेगवेगळ्या गोष्टींची खरेदी करतो त्याचप्रमाणे आता प्लंबर किंवा इलेक्ट्रीशिन यांना घरीही बोलावू शकता. परदेशात तर अशा सेवा ही नवीन गोष्ट राहिलेली नाही.

बालांगण

भूगोल

विषुववृत्तीय काटेरी वने

साधारणपणे ७५० मिलीमीटरपेक्षा कमी पर्जन्यमानाच्या भागातील अनेक प्रदेशांत विशेषतः राजस्थान, गुजरात, महाराष्ट्र, मध्य व दक्षिण भारत यांमध्ये ही वने आढळतात. ही वने अति विरळ असून झाडे खुजी असतात. यामध्ये प्रामुख्याने भरू वनस्पती जास्त असतात. बाभूळ, बोर, हिवर, गरगाडी, चारोळी, चंदन, घायपास्त, पळस, नागफण आदींचा यात समावेश होतो. या वनांमधून मुख्यतः जळण, वैरण, लहान आकारमानाचे लाकूड हे उत्पादने मिळतात.

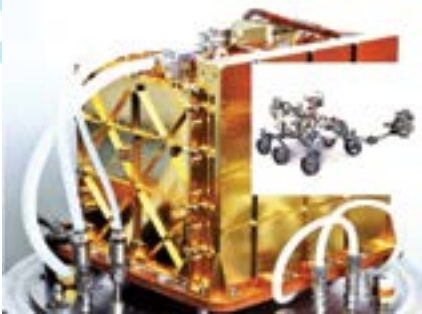
गुरुवार, २१ नोव्हेंबर २०२४

पंढरीसंचार

विश्ववेध

मंगळाच्या वातावरणात ऑक्सिजनचे अणू

पृथ्वीचा शेजारचा लाल ग्रह मंगळ नेहमीच संशोधकांच्या कुतूहलाचा आणि संशोधनाचा विषय असतो. एकेकाळी मंगळावर वाहते पाणीही होते. एखाद्या ग्रहावर जीवसृष्टी विकसित होण्यासाठी ग्रहाचा कठीण पृष्ठभाग, ताऱ्यापासूनचे योग्य अंतर, पाणी या मूलभूत गोष्टी असाव्या लागतात. त्याबरोबरच योग्य वातावरण व ऑक्सिजनसारख्या ‘प्राणवायू’चीही गरज असते. विशेष म्हणजे, यापूर्वीच एका संशोधनात मंगळाच्या वातावरणात ऑक्सिजनचे अणू सापडलेले असून, हा शोध पृथ्वीपासून ४५ हजार फूट उंचीवर फिरणाऱ्या ‘नासा’च्या सोफिया (स्ट्रॅटोफेरिक ऑब्झर्व्हेटरी फॉर इनफ्रारेड अॅस्ट्रॉनॉमी) या फिरत्या प्रयोगशाळेने लावलेला आहे.

ही वेधशाळा विमानाला लावलेली आहे. त्याच्या मदतीने पृथ्वीच्या वर ४५ हजार फूट उंचीवर निरीक्षणे नांदवली जात आहेत. मंगळाच्या वातावरणात अगदी वरच्या थरात म्हणजे मेसोस्फिअममध्ये ऑक्सिजनचे अणू आहेत, असे वैज्ञानिकांचे म्हणणे आहे. मंगळाच्या

सुरुवातीच्या काळात वायू तेथून कसे निघून गेले, याचा अंदाजही त्यावरून येत आहे. मंगळावर ऑक्सिजनचे अणू सापडणे ही निश्चितच वेगळी घटना आहे, दुर्दैवाने मंगळावरील वातावरणात असलेला निम्माच ऑक्सिजन वैज्ञानिकांना आतापर्यंत सापडला आहे. वातावरणातील बदलांमुळे तेथे ऑक्सिजनचे प्रमाण कमी असावे, असे वैज्ञानिकांना वाटते. मंगळाच्या वातावरणात ऑक्सिजन सापडण्याची ही पहिली वेळ नाही. व्हायकिंग व मरीनर यानांनी तेथील ऑक्सिजन १९७० मध्ये शोधला होता. पृथ्वीच्या वातावरणावरून मंगळावरील वातावरणात असलेल्या ऑक्सिजनचा अंदाज लावता येणे कठीण आहे, असे सोफिया प्रकल्पातील वैज्ञानिक पामेला मारकम यांनी म्हटले होते. मंगळाच्या वातावरणातील आविष्क ऑक्सिजन मोजण्यास कठीण आहे, त्यासाठी अवरक्त किरणांच्या विविध तरंगांचे निरीक्षण करावे लागते. सोफिया प्रयोगशाळेत स्पेक्ट्रोमीटर असल्याने ते शक्य आहे. पृथ्वीवरील निळे आकाश, भरपूर बाष्प व दाट वातावरण यामुळे मंगळावरचा ऑक्सिजन गेल्या ४० वर्षांत शोधता आला नव्हता. पृथ्वीच्या वातावरणातून मंगळाचे निरीक्षण करता येते व त्या मदतीने मंगळातील ऑक्सिजन शोधता आला. यातील सोफिया प्रयोगशाळा म्हणजे एक भले मोठे बोईंग विमान आहे. त्याला शंभर इंच व्यासाची दुर्बीण लावलेली आहे. सोफिया विमान पृथ्वीच्या वर ४५,००० फूट उंचीवर आहे त्यामुळे मधे कुठलेच अडथळे नसतात. सोफियाच्या मदतीने वैज्ञानिकांनी मंगळावरचे ऑक्सिजनचे अणू शोधण्यात यश मिळवले आहे. ♦♦♦

पृथ्वीवर जीवसृष्टीची सुरुवात कशी झाली, याबाबत सातत्याने संशोधन सुरू असते. धूमकेतू किंवा लघुग्रहांच्या पृथ्वीला झालेल्या धडकेतून पृथ्वीवर पाणी आले असावे, असे मानले जाते. आता एका नव्या संशोधनातून असे आढळले आहे की, एका मोठ्या आकाराच्या लघुग्रहाच्या धडकेमुळे पृथ्वीवर जीवसृष्टीची सुरुवात झाली. खरे तर मोठ्या उल्का आणि लघुग्रहांची धडक ही विनाशालाच कारणीभूत ठरत असते. अशाच एका लघुग्रहाच्या धडकेने पृथ्वीवरून डायनासोर नष्ट झाले होते. मात्र, या लघुग्रहापेक्षा २०० पट मोठ्या लघुग्रहाच्या धडकेनंतर पृथ्वीवर जीवसृष्टी विकसित होण्यास मदत झाल्याचे नव्या संशोधनात आढळले आहे. या लघुग्रहाचे नाव ‘ॲस्टेरॉईड एस २’ असे आहे. ही एक अतिशय मोठी अवकाशीय शिळा आहे, जिचा आकार माऊंट एव्हरेस्टपेक्षा चौपट मोठा आहे. हा लघुग्रहाच्या धडकेचा पृथ्वीवर मोठाच प्रभाव पडला. विशेषतः महासागरांवर हा प्रभाव महत्त्वाचा ठरला. एस२ चा २०१४ मध्ये सर्वप्रथम शोध घेण्यात आला होता. हा लघुग्रह सुमारे ३.२६ अब्ज वर्षांपूर्वी

पृथ्वीला धडकून पुढे गेला होता. पीएनएएसमध्ये प्रकाशित एका लेखात म्हटले आहे की हा लघुग्रह एस २ पृथ्वीला धडकला त्यावेळी महासागर जणू काही उकळले आणि मोठी सुनामी आली. अलीकडेच वैज्ञानिकांनी पृथ्वीवरील या धडकेचा प्रभाव जाणून घेण्यासाठी दक्षिण आफ्रिकेच्या बार्बरटन ग्रीनस्टोन बेल्टमध्ये या लघुग्रहाच्या धडकेने बनलेल्या विवराचा अभ्यास केला. टीमने तेथील २२० फॉट खडकांचे नमुने गोळा केले आणि त्यांचा प्रयोगशाळेत अभ्यास केला.

त्यामध्ये आढळले की एस२ च्या धडकेने निर्माण झालेल्या सुनामीच्या लाटा समुद्रात ओसरल्या आणि त्याबरोबरच जमिनीवरील ढिगारा तटीय क्षेत्रांमध्ये वाहून आला. समुद्राच्या पृष्ठभागाचा स्तर बाष्पीभूत होऊन वातावरणाला उष्ण करू लागला. त्यामुळे तापमानात अत्याधिक बदल घडले. संशोधकांना खडकांमध्ये असेही पुरावे मिळाले, ज्यामुळे समजले की सुनामीने लोह आणि फॉस्फरससारख्या पोषक घटकांनाही नष्ट केले होते. संशोधकांना वाटते की, या घटनेने जीवनाच्या विकासासाठी आश्चर्यकारकरीत्या प्रेरित केले असावे.

- मुख्य संशोधक आणि हार्वर्ड विद्यापीठाचे भूवैज्ञानिक
- नादजा ड्रेबोन यांनी सांगितले, पृथ्वीच्या प्रारंभिक काळात
- मोठ्या उल्का किंवा लघुग्रहांचा सातत्याने प्रभाव पडत होता. त्यांनी प्रारंभिक जीवसृष्टीच्या विकासाला प्रेरित केले असावे; पण ते कसे हे माहिती नव्हते. लोह तत्त्व हे
- सर्वसाधारणपणे उथळ पाण्यात दुर्मीळ असते; पण
- मोठ्या सुनामीने ते खोल समुद्रातून बाहेर आले व तटीय
- क्षेत्रांमध्ये हे महत्त्वाचे पोषक तत्त्व भरून गेले. त्यामुळे
- जीवसृष्टीला चालना मिळाली. -

थ्रीडी प्रिंटर बनवणार

पोषक पदार्थ

अन्न तयार करण्यासाठीच्या तंत्रज्ञानातही आता अनेक नव्या सुधारणा होत आहेत. आता तर कॉफी मशिनसारखा खाद्यपदार्थ बनवणारा त्रिमिती प्रिंटरही बनवण्यात आलेला आहे. यामध्ये सॉफ्टवेअरचा वापर केलेला असून, खाद्य वाटणे, जेल, पावडर, द्रव घटक यांचा वापर करून यामध्ये संगणकाच्या मदतीने अन्नपदार्थ तयार करता येतात. तसेच त्यांना हवा तसा आकारही देता येतो. अन्नासाठीच्या त्रिमिती प्रिंटरने पारंपरिक स्वयंपाक पद्धतीला पर्याय निर्माण झालेला असला, तरी पारंपरिक पद्धतही अबाधितच राहणार, यात शंकाच नाही! नवीन पद्धतीने पोषणाच्या सर्व गरजा भागवता येतील किंवा आपण जे पदार्थ खातो ते सर्वच यामध्ये शिजवता येतील, असे नाही. मात्र, त्यामुळे तुम्हाला व्यक्तिगत गरजेनुसार हवे तसे पोषणमूल्य

असलेले अन्न मागणीनुसार तयार करता येईल. यामध्ये स्वयंपाकासाठी लागणारे घटक छोट्या शीतकुप्यांमध्ये असतील व त्यांच्या मदतीने आपण जशा आज्ञा देऊ तशा चवीचे व आकाराचे खाद्यपदार्थ तयार करता येतील, असे अमेरिकेतील कोलंबिया विद्यापीठाचे हॉड लिप्सन यांनी म्हटलेले आहे. यामध्ये मोठ्या प्रमाणात अन्न पदार्थ बनवणेही

शक्य होईल. डिजिटल रेसिपी यामध्ये वापरली जाईल. व्यक्तिगत आरोग्य माहितीच्या आधारे तुमचे खाद्यपदार्थ तयार करणारे अन्ननिर्मितीचे हे ॲप असणार आहे. यामध्ये अन्नाच्या प्रिंटरला म्हणजे त्याचा आकार ठरवणाऱ्या यंत्राला यांत्रिक हात जोडलेला असून, त्यामध्ये गोठवलेल्या घटकांचे आठ कप्पे आहेत. त्यामध्ये अन्नघटक शीत नसावेत, यासाठी इन्फ्रारेड पद्धतीने ते तापवण्याचीही व्यवस्था केली आहे. ♦♦♦

मोड आलेल्या मेथीचे लाभ

मेथी दाणे असोत किंवा मेथीची हिरवीगार भाजी, त्यांचे आरोग्यविषयक महत्त्व बरेच आहे. विशेषतः मोड आलेली मेथी आरोग्यासाठी अनेक प्रकारे लाभदायक ठरते, असे तज्ज्ञ सांगतात. मोड आलेल्या मेथीमध्ये आवश्यक जीवनसत्त्व, खनिजे आणि ॲंटीऑक्सिडंट्स असतात. तसेच हे व्हिटॅमिन-सी, ए ने समृद्ध असून आरोग्य सुदृढ ठेवण्यासाठी फायदेशीर आहे. मोड आलेल्या मेथीच्या सेवनाचे हे काही लाभ...

पचनासाठी फायदेशीर : मोड आलेल्या मेथीमधील उच्च फायबर सामग्री पचनास मदत करून आणि कफ रोखून निरोगी पचन तंत्राला चालना देण्यासाठी महत्त्वाची भूमिका बजावते.

रक्तातील साखरेचे व्यवस्थापन : मोड आलेली मेथी रक्तातील साखर नियंत्रित ठेवते. हे मधुमेह असलेल्या व्यक्तींसाठी फायदेशीर आहे.

संरक्षण : मोड आलेली मेथी ॲंटीऑक्सिडंट्स आणि ॲंटी-इंफ्लेमेटरी कंपाऊंडने परिपूर्ण असतात, जे संपूर्ण शरीरातील सूज कमी करण्यास फायदेशीर आणि विविध आरोग्य समस्या कमी करण्यासाठी योगदान ठरू शकते.

हृदयाचे आरोग्य : अंकुरीत मेथी कोलेस्टेरॉलची क्षमता कमी करण्यास फायदेशीर ठरू शकते, जे हृदयविकारापासून बचाव करतात. तसेच कॅलरीज कमी आणि फायबर जास्त असल्यामुळे मोड आलेली मेथी परिपूर्णतेची भावना वाढवू शकते.

रोगप्रतिकारशक्ती : मोड आलेली मेथी शरीरात संरचना असलेले व्हिटॅमिन-सी तुमची रोगप्रतिकारक शक्ती मजबूत करते. मोड आलेल्या मेथीमध्ये फायटोएस्ट्रोजन गुण असतात, जे हार्मोनल समतोल राखतात. मोड आलेली मेथी हे कॉल्शियम आणि इतर खनिजांचे साधन आहेत, जे मजबूत हाडांसाठी फायदेशीर आहे. ♦♦♦

तीस टन वजनाची उल्का!

पृथ्वीवर अनेक वेळा उल्कावर्षाव होत असतो. अर्थात, पृथ्वीच्या वातावरणात येताच या अवकाशीय शिळा जळून त्यांचे छोटे तुकडेच जमिनीपर्यंत येत असतात. मात्र, पृथ्वीवर काळाच्या ओघात काही मोठ्या उल्काही कोसळलेल्या आहेत. अशीच एक उल्का अर्जेंटिनातील कॅम्पो डेल सिएलो येथे उत्खननात सापडली होती. या उल्केचे वजन तब्बल तीस टन इतके आहे. ही जगातील दुसऱ्या क्रमांकाची सर्वात मोठी उल्का असल्याचे काहींचे म्हणणे आहे. विशेष म्हणजे हा उल्कापाषाण अखंड आहे. कॅम्पो डेल सिएलो या ब्युनोस आयर्सच्या उत्तरेला असलेल्या भागात सापडलेला हा उल्कापाषाण मोठा असून, त्यामुळे २६ विवरे तयार झालेली आहेत. ४ ते ५ हजार वर्षांपूर्वी हा उल्कापाषाण पडला असावा. त्याची पहिली नोंद स्पॅनिश गव्हर्नरांनी १५७६ मध्ये केली असून, काही लोक लोहखनिज गोळा करीत असताना त्यांना तो त्या वेळी दिसल्याचे सांगण्यात येते.

हे लोह आकाशातून पडलेले आहे, असे त्यांनी म्हटले होते व स्पॅनिश अधिकाऱ्यांना उल्कापाषाण कोसळला ते ठिकाण दाखवले होते. कॅन्टन डी मिरावेल यांच्या नेतृत्वाखालील मोहिमेत काही लोहयुक्त उल्कापाषाण आणण्यात आले. त्यातील मेर्सॉन ड फिरो हा सर्वात मोठा लोहयुक्त उल्कापाषाण होता. कॅम्पो डेल सिएलो उल्कांमुळे काही छोटी विवरेही तयार झाली. त्यात ७८ बाय ६५ मीटरचे विवर सर्वात मोठे आहे. उल्कापाषाणांचे वजन मोजण्यासाठी काही शास्त्रीय पद्धती आहेत. त्यांची खनिजरचना व कालावधीही सांगता येते. आतापर्यंत सापडलेला सर्वात मोठा उल्कापाषाण हा होबा नावाचा असून, त्याचे वजन ६० टन होते; तर तो नामिबियातील एका शेतात पडला होता. ८० हजार वर्षांपूर्वी तो जेथे पडला तेथेच तो अजून आहे. ॲस्ट्रॉनॉमी असोसिएशन ऑफ चॅंको या संस्थेने अलीकडेच एक मोठा उल्कापाषाण शोधला असून, तो १९६७ मध्ये सापडलेल्या ३७ टनांच्या उल्कापाषाणपेक्षा मोठा आहे. आतापर्यंत दुसरा मोठा उल्कापाषाण कोणता याबाबत वाद आहेत. अर्जेंटिनात जगातील तीन मोठ्या उल्कापाषाणांपैकी दोन आहेत. ♦♦♦

मधुमेहाच्या रुग्णांसाठी किवी फळ गुणकारी

व्हिटॅमिन सी समृद्ध – किवी हे व्हिटॅमिन सीने समृद्ध असलेले फळ आहे. यात ॲंटीऑक्सिडंट गुणधर्म आहेत, जे ऑक्सिडेटिव्ह तणाव कमी करण्यास मदत करतात. मधुमेहाच्या रुग्णांमध्ये ही समस्या खूप सामान्य आहे. ज्यामुळे केवळ हृदयविकारच नाही, तर मज्जातंतूंनाही नुकसान होऊ शकते. व्हिटॅमिन सी मुळे तुमची रोगप्रतिकारक शक्ती वाढते.

उच्च फायबर – किवीमध्ये विरघळणारे फायबर आढळते. त्यामुळे किवीच्या सेवनाने रक्तातील साखरेचे शोषण कमी होते. किवी पचनासाठी देखील फायदेशीर आहे आणि बद्धकोष्ठता आणि इतर पाचन तंत्राशी संबंधित समस्या टाळण्यास मदत करते.

कमी कर्बोदके – फळांमध्ये कार्बोहायड्रेट मुबलक प्रमाणात आढळतात. पण, इतर फळांच्या तुलनेत किवीमध्ये कमी कर्बोदके असतात. मधुमेहाच्या रुग्णांसाठी हा एक चांगला पर्याय आहे. जर तुम्हाला तुमच्या रक्तातील साखरेची काळजी न करता फळांचा आस्वाद घ्यायचा असेल, तर किवीचे सेवन जरूर करावे, असे तज्ज्ञ सांगतात.

वजन कमी करण्यास उपयुक्त – किवीमध्ये फायबरचे प्रमाण जास्त आणि कॅलरीज कमी असल्याने मधुमेहाच्या रुग्णांना त्यांचे वजन कमी करायचे असेल किंवा ते टिकवून ठेवायचे असेल, तर किवीला आपल्या आहाराचा भाग बनवा. तुमचे वजन नियंत्रित करून ते रक्तातील साखरेची पातळी कमी करतील. ♦♦♦

लेसरद्वारे बनणार नवे ग्राफिन सर्किट

ग्राफिनवर लेसर प्रक्रिया करून त्याचा वापर कमी किमतीच्या कागदावर आधारित असलेल्या इलेक्ट्रॉनिक्समध्ये करता येऊ शकेल. याबाबतच्या संशोधनात एका भारतीय वैज्ञानिकाचाही समावेश आहे. नवीन लेसर तंत्रज्ञानामुळे ग्राफिन सर्किट्सची निर्मिती शक्य आहे, असे त्यांचे म्हणणे आहे. ग्राफिन हा बहुगुणी रासायनिक पदार्थ असून, तो विद्युत व उष्णता यांचा वाहक आहे. तो मजबूत व स्थिर असून, त्याचे पदार्थविज्ञानातील गुणधर्म प्रत्यक्ष वापरात आणले जाणार आहेत. इंकजेट

प्रिंटरच्या मदतीने बहुस्तरीय ग्राफिनवर सर्किट तयार करता येते, त्यात इलेक्ट्रोड्सचाही वापर असतो. त्यामुळे लवचिक व परिधेय इलेक्ट्रॉनिक उपकरणे तयार करता येतात. आताच्या तंत्रज्ञानात यामध्ये काही अडचणी आहेत. त्यात विद्युत वहनशीलता व कार्यक्षमता वाढवण्यासाठी वेगळ्या उपाययोजना कराव्या लागतात. त्यासाठी जास्त तापमान व वेगळी रसायने लागतात. त्यात प्लास्टिक फिल्म्स व कागदाचा वापर केला जातो. आयोवा स्टेट

विद्यापीठातील सहायक प्राध्यापक जोनाथन क्लॉसेन व संशोधक विद्यार्थी सुप्रेम दास यांनी लेसरच्या मदतीने ग्राफिनवर सर्किट्स? काढण्याचे तंत्र विकसित केले आहे. इंकजेट प्रिंटिंगने सर्ट काढता येतात व त्यात पल्सड लेसर पद्धतीने कागद, बहुवारिक किंवा इतर पदार्थांची हानी न करता विद्युतवहनशीलता वाढवता येते. इंकजेट प्रिंटेड ग्राफिनचा वापर संवहनशील पदार्थ म्हणून करता येतो हे यात दाखवून दिले आहे, असे क्लॉसेन यांनी सांगितले. यात जैविक संवेदक, ऊर्जा साठवण प्रणाली, विद्युत वाहक घटक तसेच कागदावर आधारित इलेक्ट्रॉनिक सर्किट्सची निर्मिती शक्य होणार आहे. यात ग्राफिन ऑक्सାଇडचे रूपांतर ग्राफिनमध्ये केले जाते. ग्राफिनचे पापुद्रे एकत्र चिकटवून विद्युत वहनशीलता हजारो पटींनी वाढवली जाते. दास यांच्या मते उच्च ऊर्जा फोटॉन ग्राफिनची हानी करीत नाहीत. लेसरने त्याचे त्रिमिती व सपाट पृष्ठभाग तयार करता येतात. त्रिमिती भाग हे पाकळ्यांसारखे असतात. रासायनिक व जैविक संवेदकांसाठी हे तंत्रज्ञान उपयोगी आहे. ♦♦♦

आपल्या शारीरिक व मानसिक आरोग्यासाठी पोषक आहार अत्यंत महत्त्वाचा ठरतो. विशेषतः लहान मुलांच्या वाढीसाठीही पोषक आहाराचे महत्त्व मोठे आहे. मुलांची बुद्धिमत्ता, आकलनशक्ती यावरही असा आहार परिणाम करीत असतो. आरोग्यदायी अन्नपदार्थ सेवनाने मुलांचे वाचन कौशल्य वाढू शकते, असे संशोधकांनी म्हटलेले आहे. शाळेच्या पहिल्या तीन वर्षांत मुलांना चांगला आहार दिला, तर त्यांचे वाचनकौशल्य सुधारते, असा त्यांचा दावा आहे. फिनलंडमधील यावरही असा आहार इस्टर्न फिनलंड विद्यापीठ या संस्थांतील वैज्ञानिकांनी सहा ते आठ वयोगटातील १६१ मुलांची पाहणी केली असता, त्यांनी पहिली ते तिसरीच्या विद्यार्थ्यांच्या वाचन कौशल्यात आहारासुळे सुधारणा दिसून आली. यात त्या मुलांनी केलेल्या आहाराच्या टिप्पणीचा वापर करण्यात आला. त्यात काही प्रमाणित चाचण्या वापरण्यात आल्या. बाल्टिक सागरी भोजन व फिनीश पोषण आहार यांची शिफारस त्यात करण्यात आली आहे. मुलांना भाज्या, फळे, बेरी, मासे, पूर्ण अन्नधान्ये व असंपृक्त मेद, शर्करायुक्त पदार्थ दिले तर ते आरोग्यास चांगले मानले जातात. ज्यांच्या आहारात हे पदार्थ नसतात त्यांच्या वाचनकौशल्यावर परिणाम होतो.

वाचनकौशल्यासाठी या पोषक आहार

या अभ्यासात असे दिसून आले की, दुसरी व तिसरीच्या मुलांमधील वाचनकौशल्ये त्यामुळे वाढली. त्यांची पहिलीतील वाचनकौशल्ये काहीही असली तरी त्यांच्यात ही सुधारणा दिसून आली आहे. आरोग्यवर्धक आहारामुळे पहिल्या इयत्तेपासून वाचनकौशल्ये सुधारतात. ज्यांचा आहार चांगला नसतो त्यांची कौशल्ये फार चांगली असत नाहीत. सामाजिक-आर्थिक स्थिती, शारीरिक हालचाली, शारीरिक तंदुरुस्ती हे घटकही यात महत्त्वाचे ठरतात, असे संशोधक एरो हापला यांनी सांगितले. ♦♦♦

अखिलेश यादव यांच्या तक्रारीनंतर निवडणूक आयोगाची कारवाई

उत्तर प्रदेशात पक्षपाती अधिकाऱ्यांचे निलंबन

■ पंढरी संचार न्यूज नेटवर्क

लखनऊ : उत्तर प्रदेशमध्ये सुरू असलेल्या पोटनिवडणुका दरम्यान, भारतीय निवडणूक आयोगाने कठोर कारवाई करत अनेक अधिकाऱ्यांना निलंबित करण्याचा आदेश दिला. उत्तर प्रदेश पोटनिवडणुकीत काही समुदायांना मतदान करण्यापासून रोखण्यात आल्याच्या समाजवादी पक्षाने ‘सोशल मीडिया’वर केलेल्या तक्रारींची दखल घेत मुख्य निवडणूक आयुक्त राजीव कुमार यांनी उत्तर प्रदेशचे मुख्य निवडणूक अधिकारी आणि सर्व जिल्हा निवडणूक अधिकाऱ्यांना (डीईओ) कडक सूचना दिल्या आहेत. निवडणूक आयोगाने सर्व तक्रारींची तात्काळ दखल घेऊन तत्काळ कारवाई करा, तसेच तक्रारदाराला टांग करून कोणत्याही पात्र मतदाराला मतदान करण्यापासून रोखू नये, असे म्हटले आहे. कोणत्याही प्रकारची पक्षपाती

● ओळी-रांची: मांडू विधानसभा मतदारसंघातील मतदान यंत्र काही तास बंद पडल्याने नागरिकांना रांगेत थांबून राहावे लागले. वृत्ती खपवून घेतली जाणार नाही आणि तक्रार आल्यानंतर कोणी दोषी आढळल्यास कठोर कारवाई केली जाईल. अधिकाऱ्यांवर कारवाई केली निवडणूक आयोगाने सर्व ९ जिल्ह्यांमध्ये तेनात असलेल्या पोलिस आणि सामान्य निरीक्षकांना मतदान शांततेत आणि निष्पक्षपणे पार पाडण्यासाठी कडक लक्ष ठेवण्याच्या सूचना दिल्या आहेत. कानपूरमधील अखिलेश यादव यांच्या तक्रारीची दखल घेत संबंधित पोलिस अधिकाऱ्यांना

निकाब काढण्यावरून गदारोळ
● कानपूरच्या सिसामाऊ विधानसभा मतदारसंघात पोलिसांनी मुस्लिम महिलांवर त्यांचा निकाब काढून स्वतःची ओळख दाखवल्याचा आरोप केला. यावरून मोठा गदारोळ झाला होता. अखिलेश यादव यांनी पोलिस प्रशासनावर मतदानात व्यत्यय आणल्याचा आरोप केला. त्यांच्या पोस्टनंतर निवडणूक आयोगाने उपनिरीक्षक अरुण कुमार आणि राकेश नाडर यांच्यावर कारवाई केली.

प्रभारी प्रदीप सेहरावत, एडीएम मुरादाबाद, आयुक्त अंजनेय, सिसामऊ डीएसपी दिनेश त्रिपाठी, इन्स्पेक्टर चमन गंज दिनेश बिशत, रमेश श्रीवास्तव आदी अधिकारी गडबड करत आहेत. भाजपपेक्षा लबाड कोणी नाही. भाजपचे मतदार स्वबळावर फिरकत नाहीत. उत्तर प्रदेशात विधानसभेच्या नऊ जागांसाठी पोटनिवडणुकीसाठी मतदान सुरू आहे. या नऊ जागांपैकी मुझफ्फरनगरमधील मीरापूर, मुरादाबादमधील कुंदरकी, कानपूरमधील सिसामऊ आणि मैनपुरीमधील करहल या चार जागांवर मतदान सुरू झाल्यानंतर काही वेळातच गोंधळ झाला. काही ठिकाणी पोलिसांवर मुस्लिम

पथकावर छतावरून दगडफेक करण्यात आली. यापूर्वी किसान इंटर कॉलेजमध्ये मतदानासाठी आलेल्या लोकांनी त्यांना मतदानापासून रोखल्याचा आरोप केला होता. आधारकार्ड आणि इतर कागदपत्रे असूनही लोकांना मतदान करू दिले नाही. लोकांनी संताप व्यक्त केला. काही वेळाने पोलिसांचा ताफा बसस्थानकाजवळून गेला असता दगडफेक करण्यात आली. ज्या भागात दगडफेक झाली तो भाग मुस्लिमबहुल आहे. दगडफेकीत कॉन्स्टेबल विक्रांत जखमी झाला आहे. त्याच्या हाताला दुखापत झाली आहे. खासदार डिंगल यादव यांनी आरोप केला की, मैनपुरीच्या करहल विधानसभेतील पोलिस सरकारच्या इशान्यावर मतदारांवर दबाव आणत आहेत. निवडणूक आयोग लोकशाहीशी खेळत असल्याचा आरोप डिंगल यांनी केला आणि या प्रकरणाची दखल घेण्याची मागणी केली.

✓» Selected

माजी मंत्री अनिल जोशी अकाली दलातून बाहेर

■ पंढरी संचार न्यूज नेटवर्क

राजीनामा दिला आहे. त्यांनी पक्षाचे कार्याध्यक्ष बलविंदर सिंग भूंदर यांच्याकडे राजीनामा सुपूर्द केला आहे. प्रकाशसिंग बादल यांची अकाली दलाकडे असलेली दूरदृष्टी आता संपली असून सुखबीरसिंग बादलही त्याकडे लक्ष देत नसल्याचे जोशी म्हणाले. जातीय सलोखा वाढवण्यासाठी कोणतीही चर्चा किंवा प्रयत्न केले जात नाहीत. जोशी यांनी पुढे टिप्पणी केली, की अकाली दल आता फक्त पंथक राजकारणावर लक्ष केंद्रित करत आहे आणि आपल्या राजकीय दृष्टिकोनात गोंधळलेले दिसत आहे. २०२१ मध्ये त्यांची भाजपतून पक्षातून हकालपट्टी करण्यात आली होती.

बिहारमधील शिक्षकांना सरकारी कर्मचाऱ्याचा दर्जा

■ पंढरी संचार न्यूज नेटवर्क

पाटणा : बिहारमधील एक लाख १४ हजार १३८ नोकरदार शिक्षकांना सरकारी कर्मचाऱ्यांचा दर्जा मिळाला आहे. यासाठी पाटणासह अनेक जिल्ह्यांमध्ये नियुक्ती पत्र वाटप कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला होता. गया, भोजपुर, कैमूर, सीतामढी, वैशाली, मुझफ्फरपूर येथे आचारसंहिता लागू झाल्यामुळे येथे नियुक्ती पत्र वितरणाचा कार्यक्रम होत नाही. पाटणा येथे सीएम नितीश कुमार, उपमुख्यमंत्री सम्राट चौधरी, मंत्री विजेंद्र यादव, मंत्री विजय चौधरी, मंत्री सुनील कुमार यांनी योग्यता चाचणी उत्तीर्ण झालेल्या नोकरदार शिक्षकांना नियुक्ती पत्र दिले. ज्या शिक्षकांनी योग्यता चाचणी उत्तीर्ण केली, त्यांना राज्य कर्मचाऱ्यांचा दर्जा मिळाला. यापुढे त्यांना विशेष शिक्षक म्हटले जाईल

हवाई हल्ल्याचा धोका ! युक्रेनमधील अमेरिकेचे दूतावास बंद

■ पंढरी संचार न्यूज नेटवर्क

कीव : रशियन हवाई हल्ल्याच्या इशान्यानंतर घेतला निर्णय युक्रेन-रशिया युद्ध अधिक धोकादायक होत आहे. जो बायडेन यांनी युक्रेनला घातक क्षेपणास्त्रे वापरण्याची परवानगी दिल्यानंतर युक्रेनने रशियावर अमेरिकन ‘एटीएसीएमएस’ क्षेपणास्त्रांनी हल्ला केला, त्यानंतर अमेरिकेने आज सुरक्षेच्या कारणास्तव कीवमधील आपला दूतावास बंद केला आहे.

‘यूएस डिपार्टमेंट ऑफ स्टेट कॉन्सुलर अफेयर्स’ने एका निवेदनात म्हटले आहे, की संभाव्य हवाई हल्ल्याच्या चिंतेमुळे

मोठ्या युद्धाचे संकेत
पुर्तूग प्रशासनानेही रशियाच्या आण्विक सिद्धांतातील बदलांना मंजुरी दिली. देशात अण्वस्त्रविरोधी मोबाइल निवार बांधण्याचे काम मोठ्या प्रमाणावर सुरू झाले आहे. युद्धातील या विस्तारावरून असे दिसते, की कधीही मोठे युद्ध होऊ शकते.

म्हटले आहे, की खूप सावधगिरी बाळगून, दूतावास बंद करण्यात येत आहे आणि दूतावासातील कर्मचाऱ्यांना सुरक्षित ठिकाणी राहण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत. याव्यतिरिक्त, निवेदनात, अमेरिकन नागरिकांना हवाई सतर्कतेची घोषणा झाल्यास त्वरित सुरक्षित

दिल्यानंतर या लांब पल्ल्याच्या क्षेपणास्त्राचा वापर करण्यात आला आहे. युद्धाने नव्या युगात प्रवेश केला आहे. रशियाने अमेरिकेच्या ‘एटीएसीएमएस’ क्षेपणास्त्र हल्ल्याला युद्धातील एक मोठा बदल म्हणून घेतले असून युद्ध एका नव्या टप्प्यात दाखल झाल्याचे म्हटले आहे. पुर्तूग यांनी यापूर्वीच रशियावर कोणत्याही हल्ल्याला चोख प्रत्युत्तर देऊ, असा इशारा दिला असून, त्यांनी थेट ‘नाटो’ देशांना लक्ष्य करण्याची धमकीही दिली आहे.

भाजप नेत्याच्या लग्नात गोंधळ

■ पंढरी संचार न्यूज नेटवर्क

भोपाळ : मध्य प्रदेशातील बालाघाट जिल्ह्यात भारतीय जनता युवा मोर्चाचे (बीजेवायएम) जिल्हाध्यक्ष भूपेंद्र सोहागपुरे यांचा विवाह पुढे ढकलण्यात आला. एका शिक्षिकेने भूपेंद्र याच्यावर बलात्कारासह गंभीर आरोप केले. महिला शिक्षिकेच्या तक्रारीवरून पोलिसांनी भूपेंद्र याच्याविरुद्ध लग्नाचे आमिष दाखवून बलात्कार, जीवे मारण्याची धमकी आणि ‘अॅटॉसिटी’चा गुन्हा दाखल केला आहे.

पोलिसांना दिलेल्या तक्रारीत पीडितेने सांगितले, की

ती माध्यमिक शिक्षिका आहे. २००८ मध्ये ती एका खासगी महाविद्यालयातून बीएड करत होती. त्या वेळी तिच्यासोबत भूपेंद्र सोहागपुरेही शिकत होते. यादरम्यान भूपेंद्रने तिला मागणी घातली; पण मी नकार दिला. तीन वर्षांपासून त्याने तिच्यावरचे प्रेम अनेकवेळा व्यक्त केले. २ बोलण्यासाठी दबाव टाकला; पण तिने नकार दिला. सुमारे चार वर्षांनंतर १७ डिसेंबर २०१२ रोजी तिने त्याचा प्रस्ताव स्वीकारला. त्यादरम्यान भूपेंद्रने तिच्याशी लग्न करण्याचे वचन दिले.

पीडितेने सांगितले, की २०१३ ते २०२० दरम्यान तिची सिंगरौली

लग्न पुढे ढकलले, पदही धोक्यात
● भूपेंद्र सोहागपुरे यांच्यावर बलात्कारासह गंभीर आरोपांखाली गुन्हा दाखल झाल्यानंतर त्यांचे लग्न पुढे ढकलण्यात आले. आता भूपेंद्र यांचेही पद धोक्यात आले आहे. याबाबत चर्चा करूनच काही निर्णय घेतला जाईल, असे भाजपचे जिल्हाध्यक्ष रामकिशोर कावरे यांनी सांगितले.

जिल्ह्यातील एका शाळेत नियुक्ती झाली होती. या वेळी ती घरी आल्यावर भूपेंद्रने तिला त्याच्या एका मित्राच्या खोलीत नेऊन तिच्याशी शारीरिक संबंध ठेवले. तो प्रत्येक वेळी संबंध ठेवायचा आणि लग्नाची चर्चा पुढे ढकलत असे. ऑगस्ट २०२० मध्ये तिची बालाघाट येथे बदली झाल्यानंतरही हाच ट्रेंड कायम होता. भूपेंद्र येथे तिच्या भाड्याच्या

भाजपला भगव्याची अॅलर्जी

जयपूर: राजस्थान : भाजपच्या 'भाजप जाणून घ्या' कार्यक्रमांतर्गत राज्यातील पदाधिकारी वेगळ्या स्ट्राईलमध्ये दिसले. या वेळी पदाधिकाऱ्यांनी पारंपारिक भगव्या उपरण्याऐवजी पांढऱ्या रंगाचे उपरणे घातले होते.

झारखंडमध्ये झारखंड मुक्ती मोर्चा की भाजप युती?

■ पंढरी संचार न्यूज नेटवर्क

झारखंड : झारखंडमधील विधानसभा निवडणुकीचा दुसरा टप्पा आज (२० नोव्हेंबर) रोजी पार पडला. ही निवडणूक प्रामुख्याने रोजगार, विकास, महागाई, भ्रष्टाचार, घराणेशाही, घुसखोरी या मुद्द्यांवर लढली गेली. सुमारे ६८ टक्के मतदारांनी मतदानाचा हक्क बजावला.

मॅट्रिझ एक्झिटचा एक्झिट पोल काय सांगतो ? २०१९ च्या झारखंड निवडणुकीत काँग्रेस आणि झारखंड मुक्ती मोर्चाचा समावेश असलेल्या संयुक्त पुरोगामी आघाडीने (यूपीए) विजय मिळवला होता. झामुमोला ३०, भाजपला २५ आणि काँग्रेसला १६ जागा मिळाल्या होत्या मॅट्रिक्सच्या एक्झिट पोलच्या

आकडेवारीनुसार यावेळी झारखंडमध्ये भाजपप्रणिगत एनडीए सरकार स्थापन करू शकते. मॅट्रिझ एक्झिट पोलच्या आकडेवारीनुसार झारखंडमधील ८१ जागांपैकी एनडीएला ४६ आणि इंडिया आघाडीला २९ जागा मिळण्याचा अंदाज वर्तवण्यात आला आहे. तर ६ जागा इतरांच्या खात्यात जाऊ शकतात.

उत्तर प्रदेशात मतदानादरम्यान मुलींची हत्या

■ पंढरी संचार न्यूज नेटवर्क

लखनऊ : उत्तर प्रदेश कऱ्हाल विधानसभा जागेवर मतदानादरम्यान दलित मुलींची हत्या करण्यात आली. पोलिसांनी या प्रकरणी दोन आरोपींना अटक केली आहे. कुटुंबीयांनी समाजवादी पक्षाच्या नेत्यांवर केला आहे.

याप्रकरणी भाजपही आक्रमक झाला आहे. याप्रकरणी कठोर कारवाईची मागणी भाजपचे उमेदवार अनुजेश यादव यांनी केली आहे. समाजवादी पक्षाने मतदान करण्यास नकार दिल्याने तिची हत्या करण्यात आल्याचा आरोप मृत तरुणीच्या कुटुंबीयांनी केला आहे. मृत्यूपूर्वी

तिच्यावर बलात्काराचा आरोपही केला होता. मोहल्ला जटवण परिसरात बंद गोणीत मुलीचा मृतदेह आढळून आला. कुटुंबीयांनी सांगितले, की मतदानापूर्वी समाजवादी पक्षाचे समर्थक प्रशांत यादव आणि त्यांचे सहकारी त्यांच्याकडे आले होते. त्यांनी त्यांना सायकलवरून मतदान

करण्यास सांगितले होते; परंतु मुलीने तसे करण्यास नकार दिला आणि भाजपला मतदान करणार असल्याचे सांगितले. या घटनेबाबत मुलीच्या वडिलांचे वक्तव्य शेअर करताना भाजपने म्हटले आहे, की कऱ्हालमध्ये प्रशांत यादव आणि त्यांच्या साथीदारांनी एका दलित मुलीची हत्या

केली कारण तिने समाजवादी पक्षाला सायकलवरून मतदान करण्यास नकार दिला होता. सैफई कुटुंब आणि अखिलेश यादव यांचे गुंड मैनपुरीत पुन्हा दहशतीचे वातावरण निर्माण करण्याचा प्रयत्न करत आहेत. या प्रकरणाचे पडसाद आता दिल्लीपर्यंत उमटत आहेत.

१२ दिवसांत १९ जणांचा मृत्यू; इंटरनेट, मोबाईल सेवा बंद

मणिपूर पुन्हा हिंसाचाराच्या विळख्यात

■ पंढरी संचार न्यूज नेटवर्क

इम्फाळ : मणिपूरमध्ये मैतेई आणि कुकी समुदायांमध्ये सुरू असलेला हिंसाचार थांबत नाही आहे. १९ महिन्यांपूर्वी सुरू झालेला हा संघर्ष आता पुन्हा चिघळू लागला आहे. गेल्या १२ दिवसांत हिंसाचारात १९ जणांचा मृत्यू झाला असून, गेल्या वर्षभरात हा आकडा २५० च्या पुढे गेला आहे. हिंसाचाराच्या वाढत्या घटनांच्या पार्श्वभूमीवर, राज्य सरकारने इम्फाळ पश्चिम,

मानवतेवर प्रश्नचिन्ह

● मणिपूरमध्ये सुरू असलेला हिंसाचार राज्याच्या शांतता आणि स्थैर्याला आव्हान देत नाही, तर मानवतेवरही प्रश्नचिन्ह निर्माण करत आहे. हे संकेत संपवण्यासाठी सर्व पक्षांना एकत्र काम करावे लागेल. मणिपूरला हिंसाचाराने बाहेर काढून विकास आणि सौहार्दाच्या मार्गावर आणण्याची हीच वेळ आहे.

(एनपीपी) सरकारला दिलेला पाठिंबा काढून घेतला आहे. या राजकीय घडामोडींमुळे राज्याच्या स्थिरतेवर प्रश्नचिन्ह निर्माण होत आहे. मणिपूरची लोकसंख्या सुमारे ३८ लाख आहे. त्यात मैतेई, नागा आणि कुकी सारखे समुदाय प्रमुख आहेत. मैतेई समुदाय हिंदू

महाविद्यालयेही बंद आहेत. 'एनपीपी'ने पाठिंबा काढून घेतल्यानंतरही भाजपचे सरकार स्थिर आहे. मणिपूरमधील भाजप सरकारमधील सहयोगी असलेल्या 'नॅशनल पीपल्स पार्टी'ने

माओवादी नेत्याची तुरुंगातून पदवी!

■ पंढरी संचार न्यूज नेटवर्क

भुवनेश्वर : कुख्यात माओवादी नेता सव्यसाची पांडा हा ओडिशातील जंजम जिल्ह्यातील बेरहामपूर सर्कल जेलमधून मास्टर ऑफ आर्ट्स (एमए) शिकत आहे. पदवीनंतर तो आता पदव्युत्तर पदवी घेत आहे. तुरुंगात जन्मठेपेची शिक्षा भोगत असलेला सव्यसाची 'ओडिशा स्टेट ओपन युनिव्हर्सिटी'मधून लोक प्रशासनात एमएचे शिक्षण घेत आहे. दोन दशकांहून अधिक काळ पोलिस आणि प्रशासनाला त्रास देणाऱ्या सव्यसाचीला आता अभ्यासात खूप रस आहे आणि तो तुरुंगात जास्त वेळ अभ्यासात घालवत आहे.

हातभार लावत आहेत. बेरहामपूर सर्कल जेलचे अधीक्षक डीएन बारिक म्हणाले, “आम्ही पत्रव्यवहार अभ्यासक्रमाद्वारे दोन वर्षांच्या एमए (पब्लिक अॅडमिनिस्ट्रेशन) कोर्समध्ये प्रवेश घेण्यास इच्छुक असलेल्या पांडासह सहा कैद्यांची कागदपत्रे गोळा केली आहेत. त्यांना त्यांच्या अभ्यासात सर्वतोपरी मदत केली जाईल. शरत उर्फ सुनील या नावाने ओळखला जाणारा सव्यसाची हा ओडिशातील माओवादी पक्षाचा प्रमुख नेता होता आणि पोलिसांना तो हवा होता. त्याच्यावर पाच लाखांचे बक्षीस होते.

